

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖ

Maa- ja metsätalous- ministeriön kirjanpitoyksikön tilinpäätös vuodelta 2020

MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN JULKAISUJA 2021:4

Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2021:4

Maa- ja metsätalousministeriön kirjanpitoyksikön tilinpäätös vuodelta 2020

Maa- ja metsätalousministeriö Helsinki 2021

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Maa- ja metsätalousministeriö

© 2021 tekijät ja Maa- ja metsätalousministeriö

ISBN pdf: 978-952-366-179-0

ISSN pdf: 1797-397X

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2021

Maa- ja metsätalousministeriön kirjanpitoyksikön tilinpäätös vuodelta 2020

Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2021:4

Julkaisija Maa- ja metsätalousministeriö

Yhteisötekijä Maa- ja metsätalousministeriö

Kieli suomi

Sivumäärä 71

Tiivistelmä Maa- ja metsätalousministeriön vuoden 2020 tilinpäätös koostuu toimintakertomuksesta, talousarvion toteutumista kuvaavista toteutumataskelmista, tuottoja ja kuluja kuvaavasta tuotto- ja kululaskelmasta, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavasta taseesta ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista.

Tilinpäätökseen sisältyvä toimintakertomus sisältää johdon katsauksen toimintaan sekä raportoinnin ministeriön toiminnan yhteiskunnallisesta vaikuttavuudesta, kuvauksen toiminnallisesta tehokkuudesta, tuotoksista ja laadunhallinnasta sekä henkisten voimavarojen hallinnasta. Toimintakertomus sisältää myös sisäisen valvonnan arviointilausuman, kokonaisarviointien tulokset ja yhteenvedot väärinkäytöksistä.

Asiasanat tilinpäätös, talous, toimintakertomukset

ISBN PDF 978-952-366-179-0

ISSN PDF 1797-397X

Julkaisun osoite <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-179-0>

Bokslut för jord- och skogsbruksministeriet 2020

Jord- och skogsbruksministeriets publikationer 2021:4

Utgivare Jord- och skogsbruksministeriet

Utarbetad av Jord- och skogsbruksministeriet

Språk finska

Sidantal 71

Referat Bokslutet för 2020 för jord- och skogsbruksministeriet består av en verksamhetsberättelse, utfallskalkyler som redogör för utfallet av budgeten, en intäkts- och kostnadskalkyl som redogör för intäkterna och kostnaderna, en balansräkning som redogör för den ekonomiska ställningen på bokslutsdagen och uppgifter som lämnas i bilagor.

Den verksamhetsberättelse som ingår i bokslutet innehåller ledningens verksamhetsrapport, en rapport över de samhälleliga verkningarna av ministeriets verksamhet, en beskrivning av den funktionella effektiviteten, avkastningen och kvalitetsledningen samt om hanteringen av mänskliga resurser. Verksamhetsberättelsen innehåller också ett utlåtande om bedömningen av den interna kontrollen, resultaten av helhetsbedömningarna och sammanfattningar av oegentligheter.

Nyckelord bokslut, ekonomi, verksamhetsberättelse

ISBN PDF 978-952-366-179-0

ISSN PDF 1797-397X

URN-adress <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-366-179-0>

Sisältö

1	Toimintakertomus.....	6
1.1	Johdon katsaus	6
1.2	Vaikuttavuus.....	9
1.2.1	Toiminnan vaikuttavuus.....	9
1.2.2	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	17
1.3	Toiminnallinen tehokkuus.....	21
1.3.1	Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus.....	25
1.3.2	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus	30
1.3.3	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus	31
1.4	Tuotokset ja laadunhallinta.....	31
1.4.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	31
1.4.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	36
1.5	Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	36
1.6	Tilinpäätösanalyysi	40
1.6.1	Rahoituksen rakenne.....	40
1.6.2	Talousarvion toteutuminen	41
1.6.3	Tuotto- ja kululaskelma.....	44
1.6.4	Tase	44
1.7	Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja vahvistuslausuma	45
1.8	Arviointien tulokset	46
1.9	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	48
2	Maa- ja metsätalousministeriön talousarvion toteutumalaskelma	49
3	Maa- ja metsätalousministeriön tuotto- ja kululaskelma.....	56
4	Maa- ja metsätalousministeriön Tase	58
5	Liitetiedot	61
5.1	Tilinpäätöslaskelmien liitteet.....	61
6	Allekirjoitukset	71

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Covid-19 -epidemia vaikutti monin tavoin ministeriön ja koko hallinnonalan toimintaan. Hallinnonalan vastuulla olevien strategisten tehtävien osalta häiriötilanteiden hallinta onnistui kuitenkin hyvin. Pandemiasta kärsineiden maatalouden, maaseudun ja kalatalouden yritysten tueksi valmisteltiin kansallinen tukiohjelma, jonka toimeenpano oli ripeää. Hallitus päätti keväällä yhteensä 9 000 alkutuotannon kausityöntekijän maahan saapumisesta. Poikkihallinnollinen valmistelu oli tehokasta ja ulkomaisten työntekijöiden lisäksi edesautettiin kotimaisen työvoiman saatavuutta erilaisin toimenpitein. Lähinnä Ukrainasta peräisin olevan huoltovarmuuden kannalta välttämättömän kausityövoiman saanti edesauttoi koko satokauden töiden ja sadonkorjuun onnistumista. Kevään ravintoloiden sulkeminen vähensi erityisesti pienten elintarvikeyritysten toimintuksia. Maatiloille ja elintarvikeyrityksiin tehtyjä fyysisiä valvontoja sopeutettiin koronatilanteeseen elintarvikeeturvallisuutta tai tukien oikeaa kohdentamista heikentämättä. Kaikki tuet pystyttiin maksamaan suunnitellusti. Metsähallituksen luontokohteiden kävijämäärät nousivat edellisvuodesta 23 prosenttia. Monet suomalaiset löysivät uudestaan metsiemme monipuoliset aarteet koronaepidemian rajoitettua monia muita harrastus- ja liikuntamuotoja. Maanmittaustoimitukset vähenivät alkuvuodesta, mutta loppuvuoden kirin myötä toimituksia tehtiin normaalimäärä. Kiinteistökauppojen määrä hieman yllättäen kasvoi. Tässä yhtenä syynä oli kuluneen poikkeusvuoden mökkeihin ja metsäpalstoihin kohdistunut kiinnostuksen kasvu.

Ministeriön omassa toiminnassa covid-19 -epidemia vaikutti laajasti johtamiseen, esimiestyöhön ja jokaisen virkamiehen arkeen. Etätyö linjattiin pääasialliseksi työn tekemisen muodoksi maaliskuusta alkaen. Etätyöstä huolimatta ja yhteydenpidon rajoittamisesta pääosin virtuaalisesti tapahtuvaksi, henkilöstön työhyvinvointi ja työtyytyväisyys säilyivät hyvällä tasolla. Sairauspoissaolojen määrä jopa vähentyi aiempiin vuosiin verrattuna.

Poikkeuksellisesta vuodesta ja siitä johtuvista esimiesten ja henkilöstön työskentelytapojen ja -muotojen muutoksesta huolimatta hallitusohjelman hallinnonalalle asetettuja tavoitteita edistettiin suunnitellusti. Osana hallituksen kunnianhimoista tavoitetta hiili-neutraalista Suomesta vuoteen 2035 mennessä käynnistyi mittava maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuus. Hiilestä kiinni -tutkimus- ja innovaatio-ohjelma tarjoaa mahdollisuuden käytäntöön nopeasti sovellettavien hankkeiden rahoittamiseen. Metsähallituksen uudistetuilla omistajapoliittisilla linjauksilla, Sotka-kosteikkohankkeella, vaelluskalojen elinympäristöä parantavalla Nousu-hankkeella ja useilla metsiin

kohdistuvilla lainsäädännöllisillä uudistuksilla vaikutetaan tehokkaasti sekä hiilinielujen että luonnon monimuotoisuuden kansallisiin että EU-tason tavoitteisiin. Ilmastoruoka-ohjelmaa valmisteltiin mm eri puolille Suomea ulottuvilla dialogi-tilaisuuksilla. Samaa konseptia hyödynnettiin menestyksekkäästi myös saimaannorpan suojelutoimenpiteitä käsittävissä paikallisessa ajatustenvaihdossa. Tavoitetta ruokahävikin puolittamisesta vuoteen 2030 mennessä pyrittiin edistämään valtakunnallisella ”Rakasta joka murua” -kampanjalla yhteistyössä ympäristöministeriön kanssa. Lainsäädännön päivitysten rinnalla vahvistettiin hallitusohjelmaan kirjatun mukaisesti ruokajärjestelmän toimijoiden yhteistoimintaa kokoontumalla ”yhteiseen ruokapöytään” ja valmistelemalla Agri-Hubi -verkosto tiedonjaon, osaamisen ja kannattavuuden parantamiseksi.

Monivuotista rahoituskehystä (MFF) koskevan EU-instituutioiden päätöksen myötä yhteisen maatalouspolitiikan uudistus eteni merkittävästi. Suomen kansallinen valmistelu on edennyt EU-päätösten tahdissa. Euroopan komission julkaisemaan vihreän kehityksen ohjelmaan (Green Deal) liittyvien Pellolta Pöytään- ja biodiversiteettistrategioiden integrointi kansallisen strategiasuunnitelman valmisteluun EU:n yhteisen maatalouspolitiikan toimeenpanemiseksi oli aktiivista ja sidosryhmiä laajasti osallistavaa. Komissio julkisti myös Suomea koskevat suositukset strategiasuunnitelman laadintaa varten joulukuussa käytyään loppuvuonna ensin kahdenväliset keskustelut alustavien huomioiden pohjalta. Kansallisesti hallitus linjasi tulevan ohjelmakauden maatalouden ja maaseudun kehittämisen rahoituksesta. Voimassaolevaa ohjelmakautta varten perustettu seurantakomitea hyväksyi syksyllä yksimielisesti maatalouteen- ja maaseudun kehittämiseen liittyvien elvytysvarojen kohdentamisesta. Elvytysvarojen määrästä päätettiin osana EU:n rahoituskehystä. Käynnissä olevien Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman ja Euroopan meri- ja kalatalousrahaston toimeenpanon ja maksatusten osalta Suomi on edelleen EU-maiden kärjessä.

Lainsäädännön valmistelu ja hallinnonalan tulosohejaus etenivät vuosisuunnitelman mukaisesti. Hallituksen esityksiä annettiin 19. Asetustasoisia säädöksiä esiteltiin 123. Säädökset sisälsivät myös covid-19 -tilanteesta johtuvia määräaikaista toimenpiteitä tilanteeseen sopeutumiseksi. Virastojen ja valtionapuorganisaatioiden tulossopimusrakennetta ja -valmistelua yhtenäistettiin ja tavoitteiden toteutuksen seuranta uudistettiin. Hallinnonalan virastopäällikkökokouksia pidettiin säännöllisesti huolehtien samalla valtionhallinnon yhteisten hankkeiden ja tietojen tehokkaasta tiedonkulusta mm. tiedonhallintalain toimeenpanoon ja tietoturvaan liittyvissä kysymyksissä.

Eläinten terveystilanne säilyi edelleen hyvänä. Afrikkalainen sikarutto onnistuttiin pitämään maan rajojen ulkopuolella. Metsästäjät pitivät villisikakannan hyvin kurissa ennätyksellisellä saalismäärällä. Eläintautilaki päivitettiin vastaamaan samalla EU:n uudistettua lainsäädäntöä. Ruokaviraston johdolla toimittiin tehokkaasti covid-19-epidemiaan liittyvissä turkistarhojen ennaltaehkäisevissä toimenpiteissä ja tutkimuksissa.

Suden kannanhoidollisen suunnitelman toimeenpano jatkui. Osana sitä kartoitettiin perusteita ja toimenpiteitä suden kannanhoidolliselle metsästykselle. Vapaa-ajan kalatalouden kehittämisstrategian toimeenpanoa jatkettiin samoin kuin toimenpiteitä kotimaisen kalan käytön lisäämiseksi ja viennin edistämiseksi. Porotaloutta koskeva tulevaisuustyö käynnistyi.

Kansainvälisen kasvinterveysvuoden kansallinen toimeenpano oli monipuolista. Sen rinnalla toteutettu Hyönteishotelli 2020 -kampanja onnistui hyvin. Covid-19 -tilanne esti suunniteltujen kansainvälisten tapahtumien toteutusta myös Suomessa. Samoin jouduttiin siirtämään useita kansallisia tapahtumia seuraavalle vuodelle, kuten valtakunnallinen Maaseutuparlamentti. Maaseutupolitiikan neuvoston, harvaan asuttujen alueiden parlamentaarisen työryhmän ja saaristoasian neuvottelukunnan strategiatyöt ja toimenpidesuunnitelmat jatkuivat poikkeustilanteesta huolimatta kuitenkin tuloksetta.

Kansallisen vesihuoltouudistuksen käynnistäminen oli yksi kuluneen vuoden prioriteetteja. Työ jatkuu yhteisten tavoitteiden määrittelyn pohjalta lainsäädännön valmisteluun. Vesi oli monella muullakin tavalla kuluneenakin vuonna hallinnonalan toiminnan keskiössä tulvariskien hallinnasta vesivastuusitoumusten toimeenpanoon ja sekä maa- että metsätalouden monipuoliseen vesienhallintaan. Paikkatietopoliittisen selonteon toimeenpanemiseksi käynnistettiin valtakunnallisen osoitetietojärjestelmän valmistelu. Työ huoneistotietojärjestelmän laajamittaisemman käyttöönoton osalta jatkui.

Hallintoa kehitettiin ottamalla käyttöön strateginen henkilöstösuunnittelumalli, jatkettiin julkisen talouden tavoitteiden mukaisesti henkilöstö- ja taloushallinnon operatiivisten tehtävien siirtoa Palkeet-palvelukeskukseen, otettiin käyttöön valtioneuvoston yhteinen Vahva-asianhallintajärjestelmä ja toteutettiin saavutettavuusdirektiivin vaatimukset asiakirjoissa ja verkkosisällössä. Viestintä jatkui edellisvuosien tavoin vilkkaana. Ministeriö osallistui keväällä 2020 valtioneuvoston yhteiseen koronaviestintätyöhön. Lisäksi myös MMM:n hallinnonala tiivisti yhteistä koordinaatiota koronaviestinnässä. Kuluneena vuonna ministeriö julkaisi 272 tiedotetta ja uutista. MMM-blogissa julkaisiin vuoden aikana 67 erilaisia asiantuntijuutta vaativia blogikirjoituksia. Ensimmäinen Jalat maassa -podcastin tuotantokausi sisälsi kuusi äänikuunnelmaa kestävästä ruuantuotannosta.

1.2 Vaikuttavuus

1.2.1 Toiminnan vaikuttavuus

Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden tavoitteet

Arvosanojen arviointi:

- Tavoitteen arvosana-oletus on 4; eli jos tavoite saavutettu on arvosana 4.
 - Mikäli asetettua tavoitetta ei ole, arvioidaan toteutuma suhteessa objektiiviseen maksimiin.
- 1 *Heikko* (= toimenpidettä ei ole aloitettu tai ei toteutunut lainkaan)
 - 2 *Välttävä*
 - 3 *Tyydyttävä*
 - 4 *Hyvä* (= toimenpide toteutui asetetun tavoitteen mukaisesti)
 - 5 *Erinomainen* (= toimenpide toteutui asetettua tavoitetta selvästi paremmin)

Tavoite A1: Vastuullisen ja uudistuvan ruokajärjestelmän kilpailukyky paranee

Toteutuma: Suomen strategisen CAP-suunnitelman kansallinen valmistelu ja siihen liittyvä monipuolinen sidosryhmäyhteistyö ovat edenneet ennakoiden ja EU-tason päätösten tahdissa. Vuoden 2020 lopulla varmistui, että EU:n yhteisen maatalouspolitiikan uudistettu kokonaisuus otetaan käyttöön vuodesta 2023 alkaen. Vuodet 2021-2022 ovat siirtymäkausia, jonka aikana kauden 2014-2020 toimenpiteitä jatketaan pääosin ennallaan. Kesällä 2020 saavutettujen EU-tason MFF- ja elpymisratkaisujen pohjalta Suomelle tulee kohdistumaan vahva EU-rahoitus kaudella 2021-2027. Kansallisesta rahoituksesta päätettiin syksyn 2020 budjettiriihen yhteydessä. EU-rahoitus-päätösten myötä CAP-valmistelu Euroopan parlamentissa ja jäsenmaiden neuvostossa on päässyt etenemään vuoden 2020 lopulla. CAP-perusasetusten periaatteita ja sisältöä koskevat neuvottelut parlamentin, neuvoston ja komission välillä käynnistyivät marraskuussa 2020.

Rakennetukien kokonaisuudistus etenee ohjelmavalmistelu- ja EU säädösvalmistelu- sanelemassa aikataulussa.

AgriHubi – maatilayritysten osaamisverkosto on tutkimuksen, koulutuksen, neuvonnan ja yritysten sekä hallinnon ja muiden sidosryhmien muodostama yhteistyöverkosto, jonka keskiössä on maatilayritykset ja niiden kannattavuuden ja kilpailukyvyn parantaminen. Verkosto aktivoi ja koordinoi toimijoiden välistä tavoitteellista yhteistyötä ja vuoropuhelua keskeisille teemoille, joiksi on alkuvaiheessa tunnistettu mm. älymaatalouden ratkaisut, yritysten talous- ja johtamisosaaminen sekä datavarantojen hyödyntäminen. AgriHubi -verkosto on avoin kaikille toimijoille, jotka sitoutuvat verkoston tavoitteisiin ja toimintaan. AgriHubi edistää yhteistyön ja hankkeiden rakentamista ja tietovarantojen yhteiskäyttöä mutta ei suoraan hallinnoi hankkeita tai dataa. AgriHubi -verkostoa on valmisteltu, ohjausryhmä on asetettu ja verkoston toiminta on käynnistynyt vuoden 2021 alussa.

Suomalaisten elintarvikkeiden vienti kasvoi vuonna 2020 tammi-lokakuussa seitsemän prosenttia edellisen vuoden vastaavasta ajasta. Vuonna 2020 kasvu oli Kiinan varassa. Vienti Kiinaan kasvoi 78 prosenttia edellisen vuoden tammi-lokakuusta, ja se tulee pääasiassa maitojauheen ja sianlihan huomattavasti lisääntyneestä viennistä.

Ilmastoruokaohjelma toimii sateenvarjona kestävä ruokajärjestelmän kehittämiselle. Ilmastoruokaohjelma on verkostoitunut muihin kestävä ruokajärjestelmää edistäviin tahoihin ja ohjelmasta on viestitty aktiivisesti. Ilmastoruokaohjelmassa on käynnistetty vuoden 2020 aikana hankkeita, kuten Vastuulliset ruokapalvelut –kehitysohjelma ja Proteiiniklusteri.

Ruokahävikin vähentämisen tiekartta valmistui 01/2021 ja sitä toimeenpannaan mm. ruokaketjun kehittämisen hankkeilla. Lähiruokaohjelman päivitystä valmisteltiin ja luonnos oli sidosryhmien kommentoitavana 12/2020–01/2021.

Luomuhjelman päivitystä on valmisteltu virkatyönä. Valmistelua on laajennettu koskemaan mm. Pellolta pöytään strategiaa, biodiversiteettistrategiaa ja komission tekeillä olevaa luomutoimintaohjelmaa. Työ jatkuu kevään 2021 aikana luomualan toimijoiden kuulemisilla.

Nimisuojajärjestelmän kehittämissuunnitelman tavoitteen mukaisesti vuonna 2025 EU:n tasolla on rekisteröity 20 uutta suomalaista nimitystä. Tällä hetkellä komisison käsittelyssä on yksi uusi hakemus ja yksi nykyisen nimityksen muutoshakemus. Kansallisessa käsittelyssä on kolme hakemusta.

Markkinoiden avoimuutta lisättiin valmistelemalla EU-lainsäädäntöä toimeenpaneva kansallinen lainsäädäntö. Valtioneuvoston asetus eräiden maataloustuotteiden hintaselvityksiin liittyvistä ilmoituksista annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (929/2020) julkaistiin 8.12. 2020 ja se tuli voimaan 1.1.2021. Muutoksella laajennettiin hintaseurantaa koskemaan tuottajahintojen lisäksi joidenkin jalosteiden teollisuuden ulosmyyntihintoja.

Elintarvike- ja ruokapalveluhankintojen vastuullisuudesta annettu valtioneuvoston periaatepäätös tuli osaksi yhteistä julkisten hankintojen strategian valtioneuvoston periaatepäätöstä. Hankintastrategiasta annetussa valtioneuvoston periaatepäätöksessä on vastuullisista elintarvike- ja ruokapalveluhankinnoista päivitetty linjaus määrittämään, mitä vastuullisilla hankinnoilla tavoitellaan, ja miten tavoitteisiin päästään. Elintarvike- ja ruokapalveluhankintojen vastuullisuudesta laadittiin myös oma tavoite osaksi julkaistua kansallista julkisten hankintojen strategiaa.

Rehualan toimenpideohjelman valmistelun osalta työryhmäkokoukset pidettiin syksyllä 2020, mutta ohjelman viimeistely ja lausuntokierros toteutetaan vuoden 2021 alussa. Toimenpideohjelmassa muodostettiin rehuketjun yhteinen näkemys kehittämiskohteista ja toimenpiteistä seuraavalle kymmenvuotiskaudelle.

Elintarvikehygieniää ja zoonooseja koskevien asetusten kokonaisuudistus on edennyt suunnitellusti. Kokonaisuudistuksen taustalla ovat elintarvikelain ja eläintautilain kokonaisuudistukset. Asetusten uudistamisen tavoitteena on yksinkertaistaa ja selkeyttää lainsäädäntöä. Asetusten lausuntokierros on päättynyt ja asetukset odottavat vielä elintarvikelain etenemistä.

Uusi eläintautilaki hyväksyttiin eduskunnassa joulukuussa 2020. Uudistuksen syynä oli suoraan sovellettavan EU:n eläinterveyssäännösten voimaantulo 21.4.2021 alkaen, jonka valmisteluun on viime vuosina osallistuttu aktiivisesti. EU-säädösten muuttumiseen liittyen on valmisteltu myös kaikkien muiden eläintautien torjuntaa ja eläinten ja niistä saatavien tuotteiden siirtoja koskevien asetusten uudistamista sellaisilla osa-alueilla, joilla on vielä kansallista toimivaltaa. Lisäksi on suunniteltu afrikkalaisen sikaruton ehkäisytoimia yhdessä Ruokaviraston kanssa ja ohjattu salmonellatartuntojen leviämistä ja riskienhallintaa selvittävää VN TEAS -hanketta. Vuoden 2020 aikana on osallistuttu myös Covid-19 –epidemian tilannekuvan ylläpitoon ja sen aiheuttamien vaikutusten lieventämiseen yhdessä Ruokaviraston ja elinkeinon kanssa. Erityisesti on suunniteltu toimenpiteitä taudin minkki- ja supikoiratarhoille leviämisen varalta. Lisäksi valmisteltiin vuoden 2023 alussa voimaan tuleva maa- ja metsätalousministeriön asetus koirarekisteristä.

Eläintautirahaston perustamisen edellytyksiä on selvitetty yhdessä maatalousyrittäjien ja elintarviketeollisuuden sekä muiden toimijoiden kanssa. Maa- ja metsätalousministeriössä on selvitetty erilaisia vaihtoehtoja rahaston tukemiseksi ja kartoitettu muun muassa EU:n valtioneuvoston päätöksiä.

Kansainvälisen kasvinterveysvuoden puitteissa järjestettiin sidosryhmätalouksia, osallistuttiin messuille, laadittiin tiedotteita, esitteitä ja videoita sekä perustettiin ministeriön sivustolle oma kasvinterveys sivu <https://mmm.fi/kasvinterveysvuosi2020>. Suurin osa tapahtumista siirrettiin webinaareiksi Covid-19 -epidemian vuoksi. Hyönteishotelli2020-kampanja saatiin toteutettua onnistuneesti yhdessä sidosryhmien kanssa ja se sai paljon näkyvyyttä. Postin kanssa julkaistiin Luonnonkukat –postimerkkisarja.

Maatalousyrittäjien neuvonnan kehittämisen osalta vuonna 2020 toteutettiin kaksi erityisavustushakua: Ensimmäisessä haussa painopisteenä olivat sellaiset kehittämissuunnitelmat, jotka edistivät elinkeinon kannattavuutta ja kilpailukykyä painottuen erityisesti liiketoimintaosaamisen parantamiseen ja toisessa haussa painopisteenä olivat kehittämissuunnitelmat, jotka auttoivat varautumisessa tuotannollisiin ja taloudellisiin riskeihin sekä kannattavuuden alenemiseen ja maksuvalmiuden nopeaan heikkenemiseen.

Laadittiin kotimaisen kalan edistämishankkeita, joka sisältää tavoitteet ja toimenpiteet kalatalouden arvoketjun kilpailukykyyn parantamiseksi ja merkittävän yhteiskunnan kannalta myönteisen kestävä kasvun aikaansaamiseksi. Siitä hankittiin sidosryhmien ja muiden viranomaisten lausunnot sekä käytiin avointa ja aktiivista keskustelua.

Kalastuksen edellytysten turvaamiseksi annettiin valtioneuvoston asetus avustusten maksamiseksi kaupalliselle kalastukselle ja kalankasvatukselle vahinkoja aiheuttavien halliurosten poistamisesta aiheutuviin kustannuksiin (184/2020).

Arvosana: 4

Tavoite A2: Uudistuva ja kestävä luonnonvaratalous lisää hyvinvointia ja korvaa uusiutumattomien raaka-aineiden ja energian käyttöä

Toteutus: Valtioneuvoston asetus biomassojen ravinteiden kierrätyksestä edistävään tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintaan sekä investointeihin vuosina 2016–2018 myönnettävästä valtionavustuksesta annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta (103/2020) hyväksyttiin. Asetukseen pohjautuva kokeilurahoitusohjelma avattiin ja se on käynnistynyt suunnitellusti.

Vuoden aikana uudistettiin porojen aiheuttamien vahinkojen arviointia ja riidanratkaisua koskeva lainsäädäntö. Uudistuksen tavoitteena on luoda toimiva ja läpinäkyvä malli porovahinkojen korvaamiseksi. Lakiuudistuksen toivotaan vähentävän ristiriitoja porotalouden ja muiden maankäyttömuotojen välillä. Tavoitteena on myös varmistaa porovahinkojen ja aitaamisasioiden arviointiin riittävä asiantuntemus.

Maa- ja metsätalousministeriön toimeksiannosta Luonnonvarakeskus selvitti vuoden 2020 poikkeuksellisia luonnonolosuhteita poronhoidossa.

Vuonna 2020 käynnistettiin porotalouden tulevaisuustyö arvioimalla tulevaisuustyön painopistealueet, jotka ovat toimintamallin rakentaminen porolaidunten hoito- ja käytösuunnitelmia varten sekä eloporotukijärjestelmän muutostarpeiden alustava kartoittaminen.

Peltorakenteen kehittämisohjelman laatiminen aloitettiin syksyllä 2020. Ohjelmassa selvitetään peltojen kiinteistörakenteen ongelmakohtia ja etsitään ratkaisuja kiinteistörakenteen parantamiseksi. Peltorakenneohjelman suunnittelua ja toimenpiteitä yhteen sovitetaan meneillään olevan CAP-suunnitelman kanssa tavoitteena kestävä ja kilpailukykyinen ruokajärjestelmä.

EU-politiikkaan vaikuttaminen

- Nykyisen LULUCF-asetuksen toimeenpanossa MMM on vastuullisena ministeriönä vaikuttanut aktiivisesti metsien vertailutason laadintaan sekä Suomelle myönnettyyn erilliskompensaatioon liittyvään rekisteriasetukseen. Vertailutaso määriteltiin tyydyttävästi vuoden 2020 aikana, ja rekisteriasetuksen valmistelu jatkuu. Komissiolta odotetaan uutta ehdotusta LULUCF-asetuksesta kesäkuuhun 2021 mennessä. MMM on osallistunut aktiivisesti ennakko vaikuttamiseen liittyvään työhön tuoden esille omalle sektorilleen keskeisiä näkökulmia.
- EU:n ilmastomuutoksen sopeutumisstrategian päivitykseen vaikutettiin avoimen konsultaation ja työryhmätyöskentelyn kautta yhdessä muiden jäsenmaiden kanssa.
- EU-BD-strategian toimeenpanon käynnistämiseen vaikutettiin mm. osallistumalla toimeenpanoa kehittäviin työpajoihin sekä toimittamalla Suomen kommentteja kirjallisesti komissiolle sekä käynnistämällä selvityshanke EU:n BD-strategian vaikutuksista Suomessa.
- Vaikutettiin Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan asetuksen sisältöön kaudelle 2021-2027 saavuttaen kaikki keskeiset eduskunnan asettamat tavoitteet. Erityisen tärkeää rahaston varojen tavoitteellisen ja vaikuttavan käytön kannalta on,

että jäsenvaltioille saatiin aiempien tarkkojen tukikelpoisuussääntöjen tilalle laajat mahdollisuudet valita itse ne toimenpiteet, jotka parhaiten tukevat yhteisen kalastuspolitiikan tavoitteiden saavuttamista.

- Vaikutettiin EU:n metsästrategian valmisteluun toimittamalla komissiolle Suomen näkemyksiä, osallistamalla neuvoston päätelmien valmisteluun ja vastaamalla tiekartan konsultaatioon.

Suomen kansainvälisen luonnonvarapolitiikan vaikuttavuutta ja politiikkakoherenssia edistettiin tukemalla ulkoministeriötä laatimalla ilmasto, ympäristö ja luonnonvarat osio Suomen Afrikka-strategiaan sekä järjestämällä kansainvälisiä luonnonvarapolitiikan verkoston tilaisuuksia (Suomen Afrikka-strategia, Uusiutuvat luonnonvarat ja sopeutuminen), lisäksi laadittiin yhdessä verkoston jäsenten kanssa suunnitelma vuoden 2021 tilaisuuksista.

Hallitusohjelman tavoitteiden toteuttamiseksi käynnistettiin maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuus, jonka tavoitteena on maankäyttösektorin päästöjen vähentäminen sekä hiilinielujen ja -varastojen ylläpitäminen ja vahvistaminen. Vuoden 2020 aikana valmisteltiin uusi Hiilestä kiinni -tutkimus- ja innovaatio-ohjelma, valtioneuvoston asetus maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteisiin myönnettävästä avustuksesta ja määrärahasta sekä laki ja asetus joutoalueiden metsitystuesta. Lisäksi käynnistettiin useita selvityshankkeita ilmastokestävän maa- ja metsätalouden edistämiseksi sekä edistettiin tuhkalannoitusta turvemaidella.

Vesihuollon uudistamisen tavoitteena on varmistaa kaikille vesihuoltolaitosten asiakkaille turvallinen, toimintavarma ja laadukas vesihuolto sekä ottaa harppauksia kohti ilmastoneutraaliutta ja resurssiviisautta hyödyntäen uutta teknologiaa ja kiertotalousratkaisuja. Uudistamisen toteuttamiseksi laadittiin laajassa sidosryhmäyhteistyössä visio ja sitä tukeva toimenpideohjelma.

Vesiensuojelun tehostamisohjelmaa sekä tulvasuojelua ja peltojen vesienhallintaa on edistetty avustamalla hankkeita sekä ELY-vetoisesti järjestetyn avustushaun, että tullosohjauksen kautta. Painopisteinä ovat olleet mm. maa- ja metsätaloustoimijoiden yhteistyö vesienhallinnassa, valuma-aluekohtainen suunnittelu ja toteutus sekä luonnonmukaiset vesienhallintaratkaisut. Lisäksi peruskuivatukseen suunnatun tuen kehittämistyö on käynnistetty tavoitteena parantaa toiminnan ilmasto- ja ympäristökestävyyttä sekä virtaviivaistaa hallinnollisia prosesseja.

Valmisteltiin YM:n ja MMM:n yhteistä Helmi-elinympäristöohjelmaa, jonka toimenpiteet kohdentuvat viiteen elinympäristötyyppiin. Kansallisen metsästrategian hankkeissa, kuten Monimetsä-hankkeessa, edistettiin informaatio-ohjauksen keinoin talousmetsien

luonnonhoidon laajempaa käyttöönottoa. Metsäluonnon monimuotoisuutta käsittelevässä pyöreän pöydän keskustelufoorumissa käsiteltiin vuonna 2020 muun muassa meneillään olevia Kansallisen metsästrategian hankkeita, METSO- ja Helmi-ohjelmia sekä metsäalan toimijoiden omia toimenpiteitä metsäluonnon monimuotoisuuden parantamiseksi.

Metsähallitukselle hyväksyttiin uusi toimintojen parempaan yhteensovittamiseen tähtäävä omistajapolitiikka vuosille 2020-2024.

NOUSU-ohjelman puitteissa on valmisteilla lukuisia vaellusesteiden poistoon tai kalatieratkaisuun tähtääviä hankkeita ympäri Suomen. Vuoden 2020 merkittävimpiä saavutuksena voidaan pitää Saramojen Louhikosken voimalapadon purkuhankkeen käynnistämistä (<https://valtioneuvosto.fi/-/1410837/louhikosken-%20pienvesivoimalaitoksen-purku-avaa-saramojen-vesiston-pielisen-jarvitaimenille-1>). Vapaat virtavedet ja elinvoimaiset vaelluskalakannat ovat arvoja, jotka parantavat alueiden vetovoimaa sekä luonto- ja virkistysarvoja. Niiden ympärille voidaan kehittää muun muassa monipuolisia luonto- ja kalastusmatkailupalveluja.

Ministeriö perusti susikannan hoitosuunnitelman laajapohjaisen seurantaryhmän sekä laajapohjaiset ohjausryhmän ja valmisteluryhmän valmistelevaan mahdollista susikannan kannanhoidollista metsästystä. MMM toimii merkittävänä osarahoittajana Life BorealWolf - hankkeessa, jossa painopisteinä mm. susien aiheuttamien vahinkojen, haittojen ja niihin liittyvän konfliktin lieventäminen.

SOTKA-hankkeessa aloitettiin kosteikkojen rakentaminen ja ennallistaminen yhdessä kohteella, vieraspetopyyntikonseptin luominen sekä mantereelle että saaristoon, levähdysalueverkoston luominen sekä vieraspetojen pyynnin suunnittelu arvokkaille lintuvesille yhteistyössä ympäristöhallinnon kanssa Helmi-ohjelman kohteille. Sotka-hankkeen alahanke Riekko ennallisti valtion mailla soita ja kalapuroja valuma-alueittain.

MMM neuvotteli Tenon kalastussääntöön kalastusta joustavoittavia ja lasten kalastusmahdollisuuksia parantavia tarkistuksia. Tenon lohikantojen kestävään hoitoon tähtäävä hoitosuunnitelmaluonnos saatiin valmiiksi. Kalastussäännön uusimista varten ministeriö teetti taustaselvityksiä. Ministeriön vetämä neuvotteluvaltuuskunta kalastussäännön uusimista varten asetettiin keväällä.

Arvosana: 4

Tavoite A3: Monipuolinen yritystoiminta ja menestyvä maaseutu, monipaikkaisuus ja verkostot vahvistavat yhteiskuntaa

Toteutuma: Saaristopoliittinen kokonaisohjelma vuosille 2020–2023 on valmistunut. Ohjelmassa tuodaan esille viisi keskeisintä teemaa elinvoimaisen ja hyvän elämän saariston saavuttamiseksi. Näitä teemoja ovat: saariston saavutettavuus – yhteydet ja liikkuminen, asuminen - monipaikkainen elämäntapa ja paikkariippumaton työnteko, palvelut ja elinkeinot, saaristokulttuuri - saariston brändäys, luonto ja ympäristö - saariston luonto- ja ympäristöarvon tunnistaminen. Toiminnan keskeisiä lähtökohtia ovat paikkaperustaisuus, yhteistyö ja kumppanuudet sekä älykäs sopeutuminen. Ohjelma on strateginen ja sen toimeenpano käynnistyy keväällä 2021.

Harvaan asuttujen alueiden parlamentaarinen työryhmä on nimetty toimikaudelle 12.10.2020–30.6.2023. Sen päätehtävänä on harvaan asutun maaseudun elinvoiman ja hyvinvointia edistävän toimenpideohjelman valmistelu ja toteuttaminen. Parlamentaarisen työryhmän työ on alkanut ja ensimmäiset toimenpiteet sekä kokeiluhankkeet on tavoitteena saada liikkeelle keväällä 2021. Hankehaut temaattisiin kokeiluihin avataan hallituskauden edetessä.

Maaseutupolitiikan neuvosto on vuoden 2020 aikana valmistellut maaseutupoliittista kokonaisohjelmaa vuosille 2021–2027. Kokonaisohjelman valmistelussa on laajasti osallistettu maaseudun toimijoita eri työryhmissä ja työpajoissa. Kokonaisohjelman strategiapaperi julkaistiin keväällä 2020 ja ohjelma julkaistaan alkuvuoden 2021 aikana. Vuoden aikana julkaistiin myös valtakunnallisiin maaseudun tutkimus- ja kehittämishankkeisiin pohjautuvia maaseutupolitiikan politiikkasuosituksia. Valtakunnallisen Maaseutuparlamentti -tapahtuman valmistelua jatkettiin. Tapahtuma siirtyi koronapandemiasta johtuen vuodelle 2021. Maaseutupolitiikan neuvoston toimikausi päättyi vuoden 2020 lopussa. Loppuvuodesta aloitettiin uuden neuvoston asettamisen valmistelutyöt. Uusi maaseutupolitiikan neuvosto asetettaneen helmikuussa 2021.

Maaseutualueiden digitalisaation edistäminen edellyttää eri hallinnonalojen välistä yhteistyötä. Maa- ja metsätalousministeriön osuus sisältyy maaseudun kehittämisohjelmaan, josta rahoitetaan elinkeinojen digitalisaation kehittämistä sekä digi-infraa (ns. kyläverkot). Digitalisaation edistäminen on teemana myös tulevassa CAP-suunnitelmassa.

Vuonna 2020 valittiin Suomen älykkäin kylä. Kyseessä on kehittämiskokonaisuus, jonka tarkoituksena on auttaa ja kannustaa kyliä etsimään älykkäitä ratkaisuja palvelujen ja toimintatapojen kehittämiseen ja luomiseen. Tarkoituksena on kehittää niitä palveluja ja toimintoja, joiden avulla kylä voi hyvin nyt ja tulevaisuudessa. Kilpailu järjestettiin laajassa poikkihallinnollisessa yhteistyössä, mutta koordinoinnista ja järjeste-

lyistä vastuussa oli maaseutuverkostopalvelut (maaseudun kehittämisohjelman verkosto). Vuonna 2020 järjestettiin myös keskustelukierros älymaataloudesta. Keskustelukierroksen teemana oli mille pohjalle rakennetaan suomalainen älymaatalous. Webinaarisarjan järjestivät maa- ja metsätalousministeriö, Luonnonvarakeskus ja maaseutuverkostopalvelut (maaseudun kehittämisohjelman verkosto).

Arvosana: 4

Tavoite A4: Luotettavat ja laajakäyttöiset paikka-, kiinteistö- ja huoneistotiedot mahdollistavat uutta liiketoimintaa ja turvaavat omistusta

Toteuma: Paikkatietopoliittisen selonteon toimeenpanoa edistettiin; osoitetietojärjestelmän rakentamista suunniteltiin ja käynnistettiin laajapohjainen strateginen ohjausryhmätyöskentely, peruspaikkatietojen yhteentoimivuuden kehittämistä jatkettiin, selonteon linjaama uusi yhteistyöelin saatiin perustettua (GeoForum Finland ry) ja ryhdyttiin selvittämään paikannusdatan avaamisen vaihtoehtoja.

Joustavuuden ja digitalisaation lisäämiseksi kiinteistönmuodostamisessa suunniteltiin uusia toimintamalleja ja valmisteltiin uutta sääntelyä.

Huoneistotietojärjestelmän jatkokehittämisessä painopisteenä oli rahoituksen hankkiminen sekä tilannekuvan päivittäminen sidosryhmien kanssa. Nämä muodostavat hyvän lähtökohdan tarvittavien määrittelyjen käynnistämiseksi.

Suomen ympäristökeskus päivitti vuonna 2020 Kaupunki-maaseutu –alueluokituksen (SYKE 2021/2020). Kriteereitä ei uudistettu, vaan luokitus päivitettiin uudemman tilastoaineiston perusteella. Alueet on ryhmitelty seitsemään eri luokkaan. Aluetypologia-luokituksen aineistona on paikkatietoaineisto, jossa Suomi on jaettu 250 x 250 metrin ruudukkoon ja jokainen ruutu on luokiteltu johonkin seitsemästä kaupunki-maaseutu-alueluokkaan. CAP-suunnitelman maaseutumäärittelyssä sekä suunnitelman seurannassa on tarkoitus hyödyntää paikkatietoaineistoa. Päivitys ei vielä ole käytettävissä eri tilastojen alueluokituksessa.

Arvosana: 4

1.2.2 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Siirtomenojen vaikuttavuutta on käsitelty momenteittain kokonaisuuksina (kokonaiskäyttö kirjanpitoyksiköstä riippumatta).

**Siirtomenomomentti: 30.10.54 Rahapelitoiminnan tuotolla rahoitettava hevoskasvatuk-
sen ja hevosurheilun edistäminen (siirtomääräraha 2 v)**

käyttö 37 877 159 euroa

Tieto/arvio vaikuttavuudesta ja toiminnan tuloksellisuudesta:

Hevostalouden edistämiseen tarkoitettuja varoja käytetään EU:n valtiontukipäätöksen (SA.46556) mukaisesti pääosin keskus- ja maakuntaraviratojen (19) palkinto-, toiminta- ja investointitukina. Raviradat tarjoavat hevosenomistajille kilpailu- ja harjoittelumahdollisuuksia alueellisesti kattavasti sekä alan ammattilaisille, että raviurheilua harrastaville. Vuonna 2020 koronapandemialla oli merkittäviä vaikutuksia ravikilpailutoimintaan. Kilpailutoiminta keskeytyi kokonaan noin 2 ½ kuukauden ajaksi ja osittain kilpailuja on järjestetty ilman yleisöä.

Luonnonvarakeskuksen (Luke) hevostalouden valtiontuesta laatiman vaikuttavuusarvioinnin (1/2021) mukaan tukiohjelman voidaan todeta saavuttaneen sille asetetut tavoitteet. Analyysin mukaan myönnetyt avustukset ovat ohjautuneet kohteisiin, jotka edistävät hevostalouden ja raviurheilun toimintaedellytyksiä, kehittymistä ja menestymistä.

Palkintotuki muodostaa osan radoilla maksettavista palkinnoista. Kilpailuissa maksettavat palkinnot ovat hevostalouden merkittävimpiä rahoituslähteitä ja näin ollen keskeinen osa hevostalouden toimintaedellytyksiä. Investointituella on pyritty tukemaan erityisesti hankkeita, jotka edistävät turvallisuuskäytäntöjä tai kilpailijoiden olosuhteita kaviouralla tai varikkoalueella. Ilman tukea hankkeet olisivat todennäköisesti jääneet toteuttamatta.

Suomen Hippos ry:n alueorganisaatioina toimiville hevosjalostusliitoille (15) myönnetään yleisavustusta hevosalan neuvontaan. Neuvontatyötä tehdään erityisesti varsojen tunnistamiseen liittyvien tallikäyntien yhteydessä. Tunnistaminen on pakollista, joten neuvonta tavoittaa hyvin hevosenomistajat. Neuvontatyö on tärkeää erityisesti hevosten hyvinvoinnin varmistamiseksi. Lisäksi toimijoiden tietotaidon paraneminen edistää yritystoiminnan tehokkuutta.

Siirtomenomomentti: 30.20.61 Siirto Maatilatalouden kehittämisrahastoon (siirtomääräraha 3 v)

käyttö 166 800 000 euroa

Tieto/arvio vaikuttavuudesta ja toiminnan tuloksellisuudesta:

Maatalouden kehittämisrahastoon (Makera) on vuonna 2020 siirretty yhteensä 166,8 milj. euron määräraha. Marinin hallitusohjelman tavoitteena on turvata maatalouden investointeja. Pääosa rahoituksesta kohdennettiin maatalouden kansallisesti rahoitettaviin investointiavustuksiin. Maatalouden investoinnit edistävät mm. huoltovarmuutta ja omavaraisuutta. Investointien kohdentamisessa huomioidaan myös ympäristön tilaa ja eläinten hyvinvointia parantavat sekä päästöjä vähentävät vaikutukset uusinvestoinneissa ja perusparannuksissa. Rahoitusta kohdennettiin myös porotalouden investointeihin. Lisäksi rahoituksella varaudutaan myös mahdollisiin Makerasta myönnettävien takausvastuiden tappioihin.

Maatalouden rakenteen kehittämisen tavoitteena on kilpailukyvyyn ja kannattavuuden parantaminen. Luonnonvarakeskuksen tutkimuksen "Maatalouden rakennekehitys ja investointitarve vuoteen 2030" (Luonnonvara- ja biotalouden tutkimus 19/2017) mukaan maatalouden investoinnit ovat eräänlainen moottori, joka pitää maatalouden tuottavuuskasvun, elinkelpoisuuden ja tuotannon kokonaismäärän käynnissä. Investointien hiljentyessä nämä tekijät kääntyvät vähitellen laskuun ja vaikuttavat viimeistään muutaman vuoden viiveellä myös elintarviketeollisuuden kotimaisen raaka-aineen saantiin. Arvioiden mukaan jopa kaksi kolmasosaa investoinneista jäisi tekeväksi ilman tukea.

Siirtomenomomentti: 30.40.44 Tuki puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen (arviomääräraha)

käyttö 50 033 053 euroa

Tieto/arvio vaikuttavuudesta ja toiminnan tuloksellisuudesta:

Momentin määrärahoilla edistettiin yksityismetsien metsänhoito- ja perusparannustöitä. Nuoren metsän hoitotöissä suoritelmäärät nousivat edellisvuoden tasosta 12 prosenttia. Työn ohjautuminen aikaisempaa enemmän taimikon varhaishoitoon kertoo oikea-aikaisesta metsänhoidosta. Terveyslannoituksen suoritelmäärät nousivat edellisvuodesta 36 prosenttia. Suoritelmäärien nousua edisti tuhkalannoituksen tukiehtojen muutos. Tilojen yhteishankkeina toteutettavien hankkeiden suoritelmäärät vähenivät voimakkaasti edellisvuodesta. Suometsän hoidossa työmäärät vähenivät noin puoleen. Myös uusia metsäteitä rakennettiin noin puolet vähemmän kuin edellisenä vuonna. Metsäteiden perusparannusmäärät vähenivät 27 prosenttia. Tilojen yhteisten hankkeiden suoritelmäärän väheneminen on huolestuttavaa biotalouden toimintaedellytyksien näkökulmasta. Työmäärien väheneminen voi pidempään jatkuessaan vaikuttaa kuljetusoloihin ja suometsien käytön mahdollisuuksiin. Määrärahoilla toteutettujen töiden työllisyysvaikutukset olivat noin 1 900 henkilötyövuotta.

Työlaji/työlajiryhmä	Käytetty tuki, milj. euroa		Tulos	
	2019	2020	2019	2020
Nuoren metsän hoito, taimikon varhaishoito ¹⁾	36,3	40,2	139 343 ha	155 929 ha
Metsänuudistaminen, terveyslannoitus, kulutus	1,3	1,7	²⁾ Metsänuudis- taminen 170 ha Terveyslannoitus 11 253 ha	Terveyslannoitus 15 263 ha
Metsäteiden				
• rakentaminen	0,7	0,4	94 km	47 km
• perusparannus	6,3	4,8	912 km	664 km
Suometsän hoito ja kunnostusojitus	4,9	2,9	26 177 ha	12 602 ha

¹⁾ Sisältää taimikon varhaishoitoa, taimikonhoidon, nuoren metsän kunnostuksen ja pienpuun korjuun pinta-alan. 2019: Pienpuuta kerättiin pinta-alasta 33 064 hehtaaria ja taimikon varhaishoitoa tehtiin 34 632 hehtaaria. 2020: Pienpuuta kerättiin pinta-alasta 36 452 hehtaaria ja taimikon varhaishoitoa tehtiin 41 615 hehtaaria.

²⁾ Metsänuudistaminen ei sisälly enää vuodesta 2020 lähtien KEMERA -lakiin.

Siirtomenomomentti: 30.40.46 Valtionapu Suomen metsäkeskukselle (siirtomääräraha 2 v)

käyttö 39 286 000 euroa

Tieto/arvio vaikuttavuudesta ja toiminnan tuloksellisuudesta:

Määrärahalla rahoitettiin Suomen metsäkeskuksen lakisääteisiä metsiin perustuvien elinkeinojen edistämiseen, metsiä koskevan lainsäädännön toimeenpanoon ja metsätietoihin liittyviä tehtäviä. Vuonna 2020 Metsäkeskuksen yhteiskunnallisena tavoitteena oli toteuttaa tulossopimuksessa määritettyjä toimenpiteitä, joiden avulla 1. metsätalouden kokonaiskestävyys paranee, 2. metsiin perustuvan elinkeinotoiminnan monipuolisuus lisääntyy ja kannattavuus ja työllisyys paranevat, 3. Metsäkeskuksen asiakkaiden ml. kansalaisten metsistä saamat hyödyt lisääntyvät, 4. Metsäkeskuksen tiedot, asiantuntemus ja palvelut hyödyttävät laajasti yhteiskunnan tarpeita, 5. Metsälakien toimeenpano ja hallinnointi on luotettavaa ja parantaa metsätalouden kokonaiskestävyyttä ja kustannustehokkuutta. Metsäkeskus saavutti tulosohtauksessa asetetut tavoitteet. Tarkempi analyysi tulostavoitteitten toteutumisesta tehdään ministeriön tilinpäätöskannanoton yhteydessä.

1. Taloudellisuustavoitteet	2019	2020	2020
	Tulos	Tulostavoite	Tulos
Metsälain mukaisten ilmoitusten käsittelyn ja päätöksenteon kokonaiskustannukset ilmoitusta kohden, €	12,3	11	11
Rahoituslain mukaisten hakemusten käsittelyn kokonaiskustannukset hakemusta kohden, €	82,3	56	69
Maastotarkastusten yksikkökustannukset, €/ha	213,2	280	220
Alueellisen metsävaratiedon keruukustannukset €/ha	3,65	4,5	3
2. Suoritetavoitteet			
Alueellisen metsävaratiedon keruutavoite, ha	1 125 000	1 700 000	1 700 000
Metsään.fi-käyttäjämäärä vuoden aikana, metsänomistajat, kpl	49 600	50 000	58 400
Metsään.fi käyttäjämäärä, yritykset	790	850	942
3. Laatutavoitteet			
Ajantasaisen metsävaratiedon kattavuus yksityismetsien pinta-alasta, %	95,6	100	100
Otantatarkastuksessa rahoituskelpoisuudeltaan hyvien nuoren metsän hoidon hankkeiden osuus suoritepinta-alasta vähintään, %	71	75	73
Päätös nuoren metsän hoitohankkeista, viikkoa vireille tulosta	3,3	3,5	2,8
Sähköisten ilmoitusten ja hakemusten osuus saapuneista, %	73,6	75	75

1.3 Toiminnallinen tehokkuus

Toiminnan tuloksellisuus ja tavoitteiden toteutuminen

Tavoite B1: Toimintamme on asiakaslähtöistä, horisontaalista, avointa ja ennakoivaa.

Toteutuma: Maa- ja metsätalousministeriön toiminta perustuu läheiseen sidosryhmä- ja kansalaisyhteistyöhön. Toimijoita ja asiakkaita osallistetaan politiikkavalmisteluun työryhmien, työpajojen ja julkisten kuulemisten kautta. Sidosryhmäyhteistyössä kerätty data helpottaa myös ennakoimaan tulevaa.

Maa- ja metsätalousministeriön EU-asioita käsittelevät jaostot kokoontuvat laajassa kokoonpanossa. Tämän ansiosta eri toimijoiden näkökannat tulevat hyvin otetuksi huomioon Suomen kannoissa.

Vuonna 2019 perustettuun kansainvälisen toiminnan yhteistyöryhmään kuuluu edustus maa- ja metsätalousministeriön eri osastoilta sekä sen ohjauksessa olevista virastoista ja laitoksista. Yhteistyöryhmä toteuttaa yleislinjausta, jonka mukaisesti kansainvälinen toiminta on normaali osa organisaation muuta toimintaa ja sen suunnittelu, johtaminen, talous ja seuranta noudattavat samoja käytäntöjä kuin muutkin maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan prosessit. Vuonna 2020 kansainvälisen toiminnan yhteistyöryhmässä kartoitettiin mahdollisia yhteistyöaloja ja käynnistettiin kansainvälisen toiminnan integroiminen suunnittelu- ja ohjausprosessiin.

Pohjoismaiden ministerineuvoston puheenjohtajakauden valmistautuminen on edennyt suunnitellusti. Ministeriö osallistui kansallisen puheenjohtajuusohjelman laadintaan sekä pohjoismaisen varautumis- ja huoltovarmuusyhteistyön tiivistämistä koskevan aloitteen poikkihallinnolliseen valmisteluun. Puheenjohtajakauden maatalousministerikokouksen teknisissä valmisteluissa ensisijaisena tavoitteena on ollut fyysisen kokouksen järjestäminen Savonlinnassa kesäkuussa 2021. Puheenjohtajakauden sisältövalmisteluja on tehty yhteistyössä Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristön, ministeriön oman virkamiesryhmän sekä ministeriön hallinnonalan kokoonpanon kanssa.

Ministeriön tehostetun viestinnän valmiuksia kehitettiin koko henkilöstöä koskien. Läpikäytiin ministeriön tiedotteet ja päivitettiin ne vastaamaan nykyajan edellyttämiä tarpeita.

Arvosana: 4

Tavoite B2: Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoimintamme sekä neuvonta on verkostoitunutta, vaikuttavaa ja tukee ennakoivasti päätöksentekoa ja elinkeinojen kilpailukykyä

Toteutuma: Ministeriö osallistui aktiivisesti kansallisten tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioverkostojen työhön sekä kyseisen toiminnan kehittämiseen (mm. valtioneuvoston selvityshankkeet sekä strategisen tutkimusneuvoston teemojen kehittäminen) sekä valtioneuvoston yhteiseen ennakointityöhön. Kertomusvuonna valmisteltiin ja avattiin hallitusohjelman toimeenpanoon liittyvä maankäyttösektorin ilmastokokonaisuuden tutkimus- ja innovaatio-ohjelma Hiilestä kiinni. MMM:n tarkennettua tutkimusagendaa valmisteltiin verkostomaisessa yhteistyössä. Osallistuttiin aktiivisesti EU:n 9.

tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman Horisontti Eurooppa valmistelutyöhön sekä kansallisesti että EU:n valmistelukomiteassa.

Arvosana: 4

Tavoite B3: Digitaaliset ratkaisumme ovat käyttäjälähtöisiä ja tietovarantomme ovat yhteensopivia, luotettavia ja niitä hyödynnetään tehokkaasti

Toteutuma: Ministeriön vastuulla olevia digitaalisia tai tietoteknisiä ratkaisuja tuotetaan teknisissä ympäristöissä (mm. konesaleissa), joiden tietoturvaluottuutta ylläpidetään jatkuvasti. Sovellukset ja palvelut ovat toimineet ilman merkittäviä katkoksia tai poikkeamia.

Valtioneuvoston järjestämien digitaalisten ratkaisujen ja valtion palvelukeskusten ratkaisujen ja niihin kytkeytyvien tietovarantojen käyttäjälähtöisyyteen, turvallisuuteen, hyödynnettävyyteen ja yhteentoimivuuteen on kiinnitetty huomiota yhteistyössä VNK:n ja palvelukeskusten kanssa. Itsepalvelun lisääntyessä järjestelmien toimivuus ja käytettävyytys vaikuttavat suoraan sekä toiminnan tehokkuuteen että työtyytyväisyyteen, minkä vuoksi myös järjestelmien toimivuuteen ja käytettävyyteen on kiinnitettävä lisääntyvää huomiota.

Valtioneuvoston yhteisen Vahva-asiakirjahallintajärjestelmän käyttöönotto toteutui onnistuneesti aikataulussa mahdollistaen osaltaan etätyötoteutukseen siirtymisen alkuvuodesta 2020. Kehittämistä jatketaan VNK vahvistamassa aikataulussa.

Arvosana: 4 (koskee ministeriön vastuulla olevia ratkaisuja ja tietovarantoja)

Tavoite B4: Ennakoimme riskejä ja varaudumme kriiseihin

Toteutuma: Hallinnonalan vastuulla olevien strategisten tehtävien osalta häiriötilanteiden hallinta onnistui. Koronapandemian aikana elintarvikehuolto on toiminut. Tilannekuvaa tuotettiin ennakoivasti koronan vaikutuksista elintarvikehuoltoon: resurssien riittävydestä tuotannon määriin sekä kansallisesti että globaalia tilannetta arvioiden. EU:ssa vaikutettiin yhteisiin säädöksiin ja EU:n ulkopoliittikkaan, joilla edistettiin mm. työvoiman, tuotantopanosten ja tuotteiden liikkuvuutta. Kansallista lainsäädäntöä muutettiin helpottamaan tilannetta. Pandemiasta kärsineiden yritysten tueksi valmistettiin kansallinen tukiohjelma ja muita tukitoimenpiteitä. Riittävän kausityövoiman saamiseksi Suomesta ja muista maista tehtiin iso ponnistus yhdessä elinkeinoelämän, eri hallinnonalojen ja organisaatioiden kanssa. Koronatilanteessa toimimiseksi tuotettiin

ohjeistusta yhteistyössä eri tahojen kanssa. Henkilöstöresursseja siirrettiin muista tehtävistä häiriötilanteen hallintaa varten tarvittaviin ohjaus- ja lainsäädäntötehtäviin.

Päivitettiin tulvariskien hallintasuunnitelmat merkittäviä tulvariskialueita sisältäville vesistöille ja meren rannikolle sekä asetettiin suunnitelmat kuultaviksi. Kehitettiin kuivuusriskien hallintaa Lounais-Suomen alueella. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan ilmastomuutokseen sopeutumisen toimintaohjelman päivitystä on edistetty ja alueellista sopeutumista on kehitetty erityisesti osana ELY-keskusten ilmastotiekartatytöä.

Arvosana: 4

Laadunhallintaan liittyvien erillisten tavoitteiden toteutuminen:

Tavoite C1: Henkilöstömme on osaavaa, arvostettua ja voi hyvin

Toteutuma: Ministeriössä toteutettiin Valtiovarainministeriön HR-toimintojen kehittämishanketta, joka osaltaan edistää hallituksen linjaamaa JTS:n puolen prosentin tuotavuussäästötavoitetta, siirtämällä operatiivisia tehtäviä Palkeisiin ja tarkentamalla HR-toimintaan kohdennettua työaikaa toiminnoille.

Covid-19 tilanteesta huolimatta ministeriön työtyytyväisyyden taso vuonna 2020 on pysynyt edellisen vuoden tasolla ja sairauspoissaolojen määrä on jopa alentunut. Henkilöstön osaamista edistävien koulutukseen ja kehittämiseen kohdennettujen työpäivien määrät ovat pysyneet lähes edellisen vuoden tasolla.

Arvosana: 4

Tavoite C2: Tehtävät ja toiminta on sopeutettu määrärahojen puitteisiin

Toteutuma: Ministeriössä käyttöön otettiin strategisen henkilöstösuunnittelun toteutusmalli, jonka tavoitteena on antaa ministeriön tehtävien priorisointiin ja johtamiseen apuväline muuttuvan toimintaympäristön ennakointiin ja tarpeisiin. Lisäksi toteutuksella pyritään ministeriön tehtävätarpeet huomioiden aiempaa paremmin sopeuttamaan toiminnan kulut käytettävissä oleviin vuosittaisiin määrärahoihin.

Arvosana: 4

Tavoite C3: EU:n ja muu ulkopuolinen rahoitus on tehokkaasti hyödynnetty

Toteutuma: EU-rahoitusta MMM on hyödyntänyt mm. Euroopan maaseuturahaston ja Euroopan meri- ja kalatalousrahaston toimeenpanotehtävissä. Rahoitusta on myös saatu kasvi- ja eläintautien torjuntaan. Lisäksi MMM:llä on käynnissä useita EU-osarahoitteisia projekteja.

Arvosana: 4

Tavoite C4: Toimitilahallinta ja hankintatoimi sekä toimipaikkaverkko ovat tehokkaita

Toteutuma: Toimitilahallinnasta sekä toimipaikkaverkosta vastaa valtioneuvoston hallintoyksikkö, jonka palvelut vastaavat pääosin ministeriön tarpeita. MMM käyttää ensisijaisesti valtion konsernipalveluja (Valtori, Palkeet, Hansel). Osallistuttiin syyskuussa 2020 julkistetun julkisia hankintoja koskevan strategian toimeenpanohankkeeseen (TOIMI), jonka toimenpiteet ajoittuvat pääosin vuodelle 2021.

Arvosana: 4

Tavoite C5: Hallinnon rakenteet tukevat tuottavuuden kasvua, ohjaamista ja johtamista

Toteutuma: Vuoden 2020 aikana Palkeiden palvelujen käyttöä on laajennettu merkittävästi henkilöstö- ja taloushallinnon osalta henkilöstömuutosten yhteydessä.

Arvosana: 4

1.3.1 Toiminnan taloudellisuus ja tuottavuus

Toiminnan taloudellisuuden ja tuottavuuden tunnuslukuina on seuraavassa taulukossa esitetty mm. työajanseurantaan perustuvat ministeriön toiminnan kustannukset ja henkilötövuodet toiminnoittain.

Toiminnan kustannukset olivat yhteensä 41,7 milj. euroa. Lukuun sisältyy maa- ja metsätalousministeriön oman toiminnan kustannuksia 35,1 milj. euron edestä sekä ministeriön toimintaan kohdistuneita Valtioneuvoston hallintoyksikön kustannuksia 6,6

milj. euron verran. Oman toiminnan kokonaiskustannuksista rahoitettiin maa- ja metsätalousministeriön toimintamenomomentilta 21,8 milj. euroa ja muilta momenteilta 13,3 milj. euroa.

Maa- ja metsätalousministeriön toteutunut henkilötövuosimäärä kertomusvuonna oli 264, mistä toimintamenomomentilta palkattujen osuus oli 240 (pl. teknisen avun henkilöt ja yliopistoharjoittelijat). Toimintamenomääräältä maksetun teknisen avun henkilöstön osuus oli 8 henkilötövuotta ja yliopistoharjoittelijoiden osuus 5 henkilötövuotta. Yliopistoharjoittelijoiden palkkaukseen saadaan rahoitusta yliopistoilta. Muiden momenttien määrärahasta maksettiin 11 henkilötövuotta.

Taloudellisuuden tunnusluvut

Taulukossa on esitetty ministeriön kustannukset toiminnoittain vuonna 2020 sekä kahdelle edelliselle vuodelle. Vuodelta 2018 ei ole saatavissa toimintotasolla täysin vertailukelpoisia lukuja, koska vuoden 2019 osalta otettiin käyttöön ensimmäistä kertaa valtion uusi yhtenäinen kustannuslaskentamalli. Luvut on esitetty miljoonina euroina.

	2018	2019	2020
YDINTOIMINNOT	6,09	5,93	6,42
Maatalouden toimeenpanotehtävät	0,14	0,07	0,01
Maaseudun kehittämisen toimeenpanotehtävät	0,46	0,74	0,38
Metsätalouden edistäminen	1,12	2,35	2,56
Virkistyskalatalouden toimeenpanotehtävät	1,54	1,31	0,63
Elinkeinokalatalouden toimeenpanotehtävät	0,08	0,82	1,08
Riistatalouden toimeenpanotehtävät	0,02	0,40	1,27
Eläinten terveyden toimeenpanotehtävät	0,02	0,03	0,03
Maanmittauksen ja paikkatietojen toimeenpanotehtävät	2,45	0,10	0,01

	2018	2019	2020
Vesitalouden toimeenpano- ja edistämistehtävät	0,09	0,03	0,03
Vesitalouden tutkimus, kehittäminen ja asiantuntijapalvelut	0,13	0,07	0,43
OHJAUSTOIMINNOT			
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	10,81	9,32	9,46
Strategiatyö, kehittäminen ja seuranta	3,44	4,27	4,25
Hallitusohjelman valmistelu ja seuranta	3,35	1,43	0,45
Tutkimustoiminta, arvioinnit ja ennakointi	3,40	3,01	4,13
Asiantuntijaosallistuminen muiden strategia-asioihin	0,40	0,40	0,39
Yhteiskuntasuhteiden hoito	0,23	0,22	0,24
Ministeriön toimialan ohjaus, toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	3,43	3,99	4,30
Ohjaus ja kehittäminen	2,14	2,44	2,71
Toiminnan ja talouden suunnittelu	1,07	1,43	1,48
Henkilöstöpolitiikka ja henkilöstösuunnittelu	0,06	0,06	0,06
Seuranta ja raportointi	0,04	0,05	0,03
Laillisuusvalvonta	0,13	0,01	0,01
Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	9,62	12,59	12,16

	2018	2019	2020
EU-säädösten valmistelu ja seuranta	4,00	5,03	4,56
Kansallinen säädösten valmistelu	5,20	6,77	6,87
Säädösvalmistelun avustaminen	0,19	0,40	0,46
Säädösvalmistelun kehittäminen	0,03	0,03	0,01
Säädösten toimeenpano, seuranta ja arviointi	0,15	0,32	0,20
Lainsäädännön asiantuntijatehtävät muille hallinnonaloille	0,05	0,04	0,06
EU- ja kansainväliset asiat	10,00	9,19	8,34
EU-asiat	2,75	3,89	3,34
Kansainväliset asiat	7,26	5,30	5,00
Muut ministeriökohtaiset erityistehtävät	0,95	1,14	1,01
Valtionavustukset	0,62	0,76	0,67
Ministeriökohtaiset erityistehtävät	0,34	0,38	0,34
Muut tehtävät	2,80	0,00	0,01
Yhteensä	43,66	42,17	41,71

Tuottavuuden tunnusluvut

Taulukossa on esitetty maa- ja metsätalousministeriön henkilötövuodet toiminnoittain vuosina 2018–2020. Tukitoimintojen kustannukset on kohdistettu ydin- ja ohjaustoiminnoille.

	2018 htv	2019 htv	2020 htv	2018 %	2019 %	2020 %
Yhteiskuntapolitiikan strategiat ja seuranta	59,3	56,8	58,8	22,3 %	21,7 %	22,3 %
Strategiatyö, kehittäminen ja seuranta	40,1	38,0	38,6	15,1 %	14,5 %	14,6 %
Hallitusohjelman valmistelu ja seuranta	2,3	2,3	4,4	0,9 %	0,9 %	1,7 %
Tutkimustoiminta, arvioinnit ja ennakointi	11,0	11,4	10,4	4,1 %	4,4 %	3,9 %
Asiantuntijaosallist. muiden strategia-asioihin	4,4	3,4	3,3	1,7 %	1,3 %	1,3 %
Yhteiskuntasuhteiden hoito	1,5	1,7	2,1	0,6 %	0,6 %	0,8 %
Ministeriön toimialan ohjaus, toiminta- ja taloussuunnittelu sekä seuranta	37,3	33,3	36,4	14,0 %	12,7 %	13,8 %
Ohjaus ja kehittäminen	22,0	19,7	22,6	8,3 %	7,5 %	8,5 %
Toiminnan ja talouden suunnittelu	14,5	12,7	13,2	5,5 %	4,9 %	5,0 %
Henkilöstöpolitiikka ja henkilöstösuunnittelu	0,4	0,4	0,3	0,1 %	0,1 %	0,1 %
Seuranta ja raportointi	0,3	0,4	0,3	0,1 %	0,2 %	0,1 %
Laillisuusvalvonta	0,1	0,1	0,0	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Lainsäädännön valmistelu ja seuranta	116,4	111,2	109,5	43,8 %	42,5 %	41,4 %
EU-säädösten valmistelu ja seuranta	40,1	41,4	40,1	15,1 %	15,8 %	15,2 %

	2018 htv	2019 htv	2020 htv	2018 %	2019 %	2020 %
Kansallinen säädösten valmistelu	67,0	61,0	61,8	25,2 %	23,3 %	23,4 %
Säädösvalmistelun avustaminen	3,9	4,5	5,1	1,5 %	1,7 %	1,9 %
Säädösvalmistelun kehittäminen	0,2	0,2	0,1	0,1 %	0,1 %	0,0 %
Säädösten toimeenpano, seuranta ja arviointi	4,6	3,8	2,0	1,7 %	1,4 %	0,7 %
Lainsäädännön asiantuntijatehtävät muille hallinonaloille	0,6	0,3	0,5	0,2 %	0,1 %	0,2 %
EU- ja kansainväliset asiat	41,1	49,4	46,4	15,5 %	18,9 %	17,6 %
EU-asiat	20,9	27,3	25,7	7,9 %	10,4 %	9,7 %
Kansainväliset asiat	20,2	22,1	20,7	7,6 %	8,5 %	7,8 %
Muut ministeriökohtaiset erityistehtävät	11,5	10,4	9,1	4,3 %	4,0 %	3,5 %
Valtionavustukset	8,7	7,2	6,5	3,3 %	2,8 %	2,4 %
Ministeriökohtaiset erityistehtävät	2,8	3,1	2,7	1,1 %	1,2 %	1,0 %
Muut tehtävät	0,4	0,8	4,0	0,2 %	0,3 %	1,5 %
Yhteensä	266,0	261,9	264,2	100,0 %	100,0 %	100,0 %

1.3.2 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ollut maksullisen toiminnan tuottoja vuonna 2020.

Kirjanpitoyksikön maksulliselle toiminnalle ei ole asetettu toiminnan luonteesta johtuen tavoitteita.

Kirjanpitoyksikön tulee esittää yksittäisen maksullisen toiminnan osa-alueen kustannusvastaavuuslaskelma toimintakertomuksessa vain, jos osa-alueen tuotot ovat vähintään 1 milj. euroa. Ministeriölle ei kertomusvuonna kertynyt raportointivelvoitteen edellyttämää maksullisen toiminnan määrää, minkä johdosta laskelmaa ei esitetä.

1.3.3 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Maa- ja metsätalousministeriössä yhteisrahoitteiseen toimintaan saatu rahoitus vuonna 2020 oli yhteensä 0,37 milj. euroa, mikä lähes vastaa vuoden 2019 tasoa. Yhteisrahoitteinen toiminta koostui lähes täysin eri EU-rahoitteisista hankkeista.

Kirjanpitoyksikön yhteisrahoitteiselle toiminnalle ei ole asetettu tavoitteita.

Kirjanpitoyksikön tulee esittää kustannusvastaavuuslaskelma toimintakertomuksessaan vain silloin, kun kirjanpitoyksikön saama ja varainhoitovuodelle jaksetettu rahoitus on vähintään 1 milj. euroa. Ministeriölle ei kertomusvuonna kertynyt raportointivelvoitteen edellyttämää yhteistoiminnan rahoituksen määrää, minkä johdosta laskelmaa ei esitetä

1.4 Tuotokset ja laadunhallinta

1.4.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Tuotos- / suoritelmäärät	Toteutuma 2018	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020
Säädökset			
• Hallituksen esitykset	26	7	19
• VN:n asetukset	62	49	62
• MMM:n asetukset	48	43	61

Tuotos- / suoritelmäärät	Toteutuma 2018	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020
EU-normit (MMM:n vastuulla olevat)*			
• Asetukset	27	19	18
• Päätökset ml. EUTORlin sopimussasioiden avaut	11	37	14
• Direktiivit	5	7	3
Lausunnot			
• Annetut lausunnot	322	260	201
• Pyydetty lausunnot	114	179	287
Kirjalliset kysymykset	60	39	56
Asetetut työryhmät sekä neuvottelu- ja lautakunnat	16	11	21
Tutkimusmääräraha hakemukset	166	104	201
Valtionavustusten myöntöpäätökset **	241	267	389
Julkaisut			
• MMM:n julkaisuja -sarja	19	29	14
• Työryhmämuistiot	1	0	0
Tiedotteet	325	270	272
TiedotustilaisuuDET	26	32	25
Hankkeet			
• Perustetut hankkeet	44	48	65
• Käynnissä olevat hankkeet	137	135	177

Tuotos- / suoritelmäärät	Toteutuma 2018	Toteutuma 2019	Toteutuma 2020
• Päättäneet hankkeet	38	37	44
Komission ja neuvoston kokoukset, joissa MMM Suomen päävastuuedustaja (kokousraporttien lukumäärä)	483	435	363
Matkapäivät	4 711	5 434	1 061
• Kotimaa	1 741	1 922	531
• Muu Eurooppa	2 577	3 066	489
• Euroopan ulkopuoliset matkat	393	446	41

* Käsittely aloitettu vuoden aikana.

** Sisältää kaikki määrärahapäätökset.

Luettelo MMM:n esittelemistä eduskunnalle annetuista hallituksen esityksistä.

Hallituksen esitykset 2020 (yhteensä 19 kpl):

HE laiksi lannoitevalmistelain muuttamisesta (HE 3/2020)

HE taimiaineistolain muuttamisesta (HE 49/2020)

HE maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla covid-19 -epidemian johdosta väliaikaisesti sovellettavia menettelyjä koskeviksi laeiksi (HE 48/2020)

HE laiksi eräistä maatalouden luopumistuen ansiotulorajaan covid-19-epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä (HE 76/2020)

HE laiksi tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelusta annetun lain muuttamiseksi (HE 125/2020)

HE laiksi kasvinsuojeluaineista annetun lain muuttamisesta (HE 124/2020)

HE laeiksi maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan eräiden tietojenluovutussäännösten muuttamisesta (HE 133/2020)

HE laiksi poronhoitolain muuttamisesta (HE 152/2020)

HE laiksi metsityksen määräaikaisesta tukemisesta (HE 150/2020)

HE laiksi kestävän metsätalouden määräaikaisen rahoituslain 7 ja 48 §:n muuttamisesta (HE 151/2020)

HE eläintautilaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 175/2020)

HE laeiksi elintarvikemarkkinalain, oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 2 ja 6 §:n ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 199/2020)

HE rehulaiksi sekä laeiksi Harmaan talouden selvitysyksiköstä annetun lain 6 §:n ja sakon täytäntöönpanosta annetun lain 1 §:n muuttamisesta (HE 200/2020)

HE eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lakien muutoksenhakusäännösten muuttamisesta (HE 220/2020)

HE laeiksi huoneistotietojärjestelmästä annetun lain 25 §:n, asunto-osakeyhtiölain 28 luvun 1 §:n ja huoneistotietojärjestelmää koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain muuttamisesta (HE 219/2020)

HE laiksi eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla covid-19-epidemian johdosta sovellettavista väliaikaisista menettelyistä annettujen lakien voimaantulosäännösten muuttamisesta (HE 228/2020)

HE laiksi ruokahallinnon tietovarannosta sekä siihen liittyviksi laeiksi (HE 262/2020)

HE laeiksi Euroopan unionin yhteisen kalastuspolitiikan kansallisesta täytäntöönpanosta annetun lain ja yhteisen kalastuspolitiikan seuraamusjärjestelmästä ja valvonasta annetun lain 20 §:n muuttamisesta (HE 256/2020)

HE laiksi tulvariskien hallinnasta annetun lain muuttamisesta (HE 105/2019)

Laaditut tulossopimukset politiikkasektoreittain, kpl	2019	2020
Politiikkasektori / ohjattava organisaatio		
Tutkimus		
• Luonnonvarakeskus (Luke)	1	1
Maaseudun kehittäminen		
• 4H-neuvontaorganisaatiot	1	1
• ProAgria Keskusten Liitto, ProAgria Svenska lantbrukssällskapens förbund, ProAgria Keskukset ja vastaavat ruotsinkieliset neuvontaorganisaatiot, maatalouden erikoisneuvontajärjestöt	4	4
Maa- ja elintarviketalous		
• Ruokavirasto	1	1
• Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)*	-	-
• ELY-keskukset (maa- ja elintarviketalous, maaseudun kehittäminen)**	-	-
• Aluehallintovirastot**	-	-
Luonnonvaratalous		
• ELY-keskukset (kala- ja vesitalousasiat)**	-	-
• Suomen riistakeskus	1	1
• Suomen ympäristökeskus	1	1
Metsätalous		
• Metsähallitus (MH)	1	1
• Suomen metsäkeskus	1	1

Laaditut tulossopimukset politiikkasektoreittain, kpl

2019 2020

Kiinteistö- ja paikkatietoinfrastruktuuri

- Maanmittauslaitos (MML)

1 1

YHTEENSÄ

12 12

* Monivuotinen tulossopimus laaditaan TEM:n johdolla tulossopijaryhmässä, jonka työhön MMM osallistuu.

** Aluehallintovirastoille ja ELY-keskuksille on ohjaavien ministeriöiden yhteistyössä laadittu yhteinen strategia-asiakirja 2020-2023, jonka myös maa- ja metsätalousministeri on allekirjoittanut. MMM:n kansliapäällikkö hyväksyy ELY-keskusten tulossopimuksiin sisältyvät MMM:n toimialan tulostavoitteet.

MMM ohjaa toimialaohjauksessa ELY-keskuksia luonnonvara-asioissa sekä maa- ja elintarviketaloudessa ja maaseudun kehittämisessä yhdessä Ruokaviraston kanssa. Ruokavirasto ohjaa toiminnallisesti Aluehallintovirastoja elintarvikkeiden turvallisuuteen ja laatuun liittyvissä asioissa.

1.4.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Ministeriöllä ei ollut vuonna 2020 erillisiä, vain tähän kohtaan liittyviä tavoitteita. Palvelukykyn, suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatuun liittyviä asioita on kuvattu toimintakertomuksen kohdissa 1.3 Toiminnallinen tehokkuus ja 1.8 Arvointien tulokset.

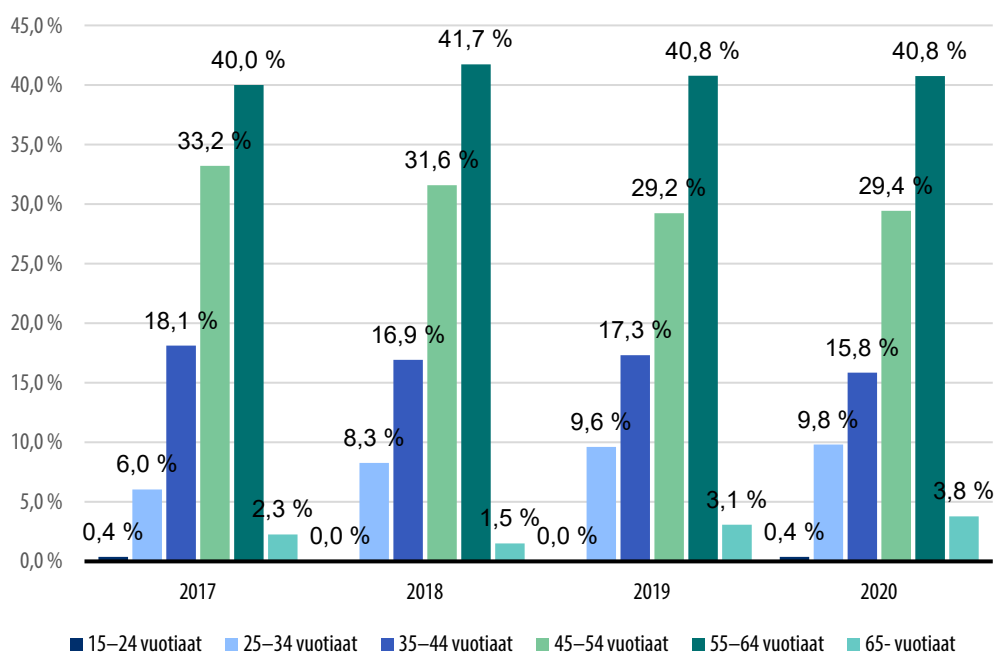
1.5 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

Henkisten voimavarojen hallintaan ja kehittämiseen liittyvät tärkeimmät tunnusluvut

	2017		2018		2019		2020	muutos ed. vuoteen, %
Henkilöstön lkm, 31.12.	265	100,00	266	100,00	260	100,00	265	0,02
• miehet	92	34,7 %	93	35,0 %	91	35,0 %	91	0,0 %
• naiset	173	65,3 %	173	65,0 %	169	65,0 %	174	3,0 %
Vakinainen henkilöstö	234	88,3 %	229	86,1 %	222	85,4 %	223	0,5 %
• miehet	85	92,4 %	86	92,5 %	77	84,6 %	78	1,3 %

	2017		2018		2019		2020	muutos ed. vuoteen, %
• naiset	149	86,1 %	143	82,7 %	145	85,8 %	145	0,0 %
Määräaikainen henkilöstö	31	11,7 %	37	13,9 %	38	14,6 %	42	10,5 %
• miehet	7	7,6 %	7	7,5 %	14	15,4 %	13	-7,1 %
• naiset	24	13,9 %	30	17,3 %	24	14,2 %	29	20,8 %
Kokoaikainen henkilöstö	252	95,1 %	256	96,2 %	254	97,7 %	256	0,8 %
• miehet	91	98,9 %	91	97,8 %	89	97,8 %	87	-2,2 %
• naiset	161	93,1 %	165	95,4 %	165	97,6 %	169	2,4 %
Osa-aikainen henkilöstö	13	4,9 %	10	3,8 %	6	2,3 %	9	50,0 %
• miehet	1	1,1 %	2	2,2 %	2	2,2 %	4	100,0 %
• naiset	12	6,9 %	8	4,6 %	4	2,4 %	5	25,0 %

	%osuudet				lkm			
	2017	2018	2019	2020	2017	2018	2019	2020
15–24 vuotiaat	0,4 %	0,0 %	0,0 %	0,4 %	1	0	0	1
25–34 vuotiaat	6,0 %	8,3 %	9,6 %	9,8 %	16	22	25	26
35–44 vuotiaat	18,1 %	16,9 %	17,3 %	15,8 %	48	45	45	42
45–54 vuotiaat	33,2 %	31,6 %	29,2 %	29,4 %	88	84	76	78
55–64 vuotiaat	40,0 %	41,7 %	40,8 %	40,8 %	106	111	106	108
65- vuotiaat	2,3 %	1,5 %	3,1 %	3,8 %	6	4	8	10
YHTEENSÄ	100,0 %	100,0 %	100,0 %	100,0 %	265	266	260	265

	2017	2018	2019	2020	muutos% ed. v.
Henkilöstön keski-ikä	51,2	51,4	51,1	51,3	0,4 %
• miehet	51,2	51,4	51,4	50,6	-1,6 %
• naiset	51,3	51,4	50,9	51,6	1,4 %
Koulutustaso (indeksiluku 1–8)	6,5	6,5	6,4	6,6	3,1 %
• miehet	7,0	6,9	6,8	6,9	1,5 %
• naiset	6,2	6,3	6,2	6,4	3,2 %
Henkilöstökulut					
Kokonaistyövoimakustannukset, 1 000 €	18 414	18862	19259	20021	4,0 %
Tehdyn työajan osuus säännöllisestä työajasta, %	80,3	80,2	81,2	83,2	2,5 %
Tehdyn työajan palkat, prosenttiosuus palkkasummasta	77,9	78	79,4	79,6	0,3 %

	2017	2018	2019	2020	muutos% ed. v.
Väillisten työvoimakustannus- ten prosenttiosuus tehdyn työajan palkoista	52,9	52,6	50,8	50,4	-0,8 %
Työhyvinvointi					
Työtyytyväisyysindeksi, asteikolla 1–5	3,7	3,7	3,65	3,63	-0,5 %
Lähtövaihtuvuus	11,1	12,08	16,54	11	-33,5 %
Tulovaihtuvuus	12,64	14,34	13,91	10	-28,1 %
Työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen, % henkilöstöstä	0	0,38	0,38	0	-100,0 %
Sairauspoissaolot, tpv/htv	5,9	5,3	6,3	3,9	-38,1 %
Henkilöstöinvestoinnit					
Koulutus ja kehittäminen, euroa/htv	1425	1373	1394,5	1028,1	-26,3 %
Koulutus ja kehittäminen, tpv/htv	2,5	2,9	1,90	1,6	-15,8 %
Työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen (euroa/htv)	199,3	371,4	284,4	129	-54,6 %
Työterveyshuolto (euroa/htv)	529	526,6	552,5	386,3	-30,1 %
Henkilöstön arvo, milj. euroa	167	170	182	187	2,7 %

Kaikki tiedot TAHTIsta paitsi lähtö- ja tulovaihtuvuus, työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen sekä koulutus ja kehittäminen (tpv/htv).

Talousarvion kulutus- ja siirtomenomomenttien henkilötövuosikiintiöiden toteutuminen

Talousarviossa on mahdollista käyttää määrärahaa valtion henkilöstön palkkaamiseen muilta kuin toimintamenomomenteilta, jos momentin päätösosassa on asiasta maininta. Vuoden 2020 talousarviossa maa- ja metsätalousministeriön pääluokan kulutus- ja siirtomenomomenteilta oli mahdollista palkata henkilöstöä yhteensä 642 henkilötövuotta vastaavasti.

Momentti	2020 TA-momentti	2020 toteutuma
30.01.22 Tutkimus ja kehittäminen (S 3v)	25	3,4
30.10.63 Maaseudun kehittäminen (S 3v)	10	2
30.10.64 EU:n ja valtion rahoitusosuus alueelliseen ja paikalliseen maaseudun kehittämiseen (A)	223	165
30.20.47 Ruokaketjun kehittäminen (S 3v)	15	5,5
30.20.48 Peltorakenteen kehittäminen (S 3v)	3	0,5
30.40.20 Kalakannan hoitovelvoitteet (S 3v)	3	0
30.40.21 Vesivarojen käytön ja hoidon menot (S 3v)	166	91
30.40.22 Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (S 2v)	68	19
30.40.31 Vesihuollon ja tulvasuojelun tukeminen (S 3v)	15	1
30.40.41 Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (S 2v)	7	3
30.40.42 Petoeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen (S 2v)	5	1
30.40.44. Tuki puuntuotannon kestävyys turvaamiseen	2	2
30.40.50 Riistatalouden edistäminen (S 2v)	7	1
30.40.51 Kalatalouden edistäminen (S 2v)	5	1
30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen (S 3v)	80	40
30.70.40. Kiinteistötoimitusten tukemisesta aiheutuvat menot (A)	8	0
YHTEENSÄ	642	333,4

1.6 Tilinpäätösanalyysi

1.6.1 Rahoituksen rakenne

Kirjanpitoyksikön käytettävissä oli budjetoituja määrärahoja vuonna 2020 yhteensä 496 milj. euroa. Tämä oli 202 milj. euroa enemmän kuin vuonna 2019, mikä johtui etu-

päässä siitä, että vuonna 2020 momentilla 30.20.61 Siirto Maatilatalouden kehittämis-
rahastoon oli määrärahaa käytössä 166,8 milj. euroa kun taas vuonna 2019 määrära-
haa ei ollut ollenkaan. Budjetoiduista varoista käytettiin 391 milj. euroa vuonna 2020.
Lähes kaikki määrarahat olivat maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan määrä-
rahoja, muiden hallinnonalojen määrärahoja käytettiin vain 0,07 milj. euroa. EU:lta
saatiin rahoitusta 14,5 milj. euroa.

1.6.2 Talousarvion toteutuminen

Tulot

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksessä tulomomenttien kertymä oli 212 milj. euroa (vuonna
2019 vastaavilla momenteilla tulot 183 milj. euroa). Tulot ovat lisääntyneet erityisesti
momentilla 13.05.01 Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset.

Menot

Kirjanpitoyksikön määrärahojen nettokäyttö vuonna 2020 oli 391 milj. euroa. Se jakau-
tui seuraavasti menomomenttilajeittain, milj. euroa:

– Kulutusmenot (momentin numerotunnus 01–29)	32	(13 %)
– Siirtomenot (30–69)	359	(87 %)
– Sijoitusmenot (70–89)	- -	
Yhteensä	391	(100,0 %)

Kirjanpitoyksikön siirtomenomomenttien (30–69) nettokäyttö 359 miljoonaa euroa ja-
kautui luvuittain seuraavasti, milj. euroa:

– Maaseudun kehittäminen	50	(14 %)
– Maa- ja elintarviketalous	170	(47 %)
– Luonnonvaratalous	122	(34 %)
– Metsähallitus	14	(4 %)
– Hallinto ja tutkimus	4	(1 %)

Momentin 30.01.01 (Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot) käyttö oli 21,8
milj. euroa. Vuodelle 2021 siirtyi 9,59 milj. euroa (vuodelle 2020 siirtynyt erä oli 7,61
milj. euroa). Seuraavalle vuodelle siirtynyt määräraha kasvoi 1,98 milj. euroa. Ministe-
riön tavoitteena on ollut toimintamenomomentin siirtyvän määrärahan osuuden hallittu
lasku. Vuodelle 2021 siirtyneestä erästä on META III tietotekniikka -alustan uusimi-
seen osoitettua rahoitusta yhteensä 0,95 milj. euroa. Hanke siirtyi vuosille 2021 ja
2022. Lisäksi siirretyn erän kasvuun vaikutti koronavirustilanteen aiheuttama menojen

vähentyminen esimerkiksi matkustuksen ja ulkopuolisten palvelujen hankintojen osalta.

Momentin 30.01.22 Tutkimus ja kehittäminen määrärahaa siirtyi vuodelle 2021 1,45 miljoonaa euroa, mikä vastaa suunnilleen momentin vuotuista määrärahaa. Siirtyvän erän kasvu johtuu siitä, että tutkimusrahoitus maksetaan jälkikäteen toteutuneiden kustannusten mukaan. Muutenkin tutkimusrahoituksen luonteeseen kuuluu se, että rahoituksen saajalla on aikaa käyttää rahoitus pidemmällä kuin vuoden aikavälillä.

Momentti 30.10.54 Rahapelitoiminnan tuotolla rahoitettava hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistäminen on kaksivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrarahasta siirtyi vuodelle 2021 noin 9,3 milj. euroa. Pääosa siirtyvästä määrarahasta on jo sidottu vuonna 2020 tehdyillä päätöksillä ja maksetaan vuoden 2021 aikana.

Momentti 30.10.63 Maaseudun kehittäminen on kolmevuotinen siirtomääräraha. Momentin määrarahasta siirtyi noin 7,2 milj. euroa vuodelle 2021. Määrarahalla toteutetaan 1–3-vuotisia valtakunnallisia maaseudun, saariston ja harvaan asuttujen alueiden tutkimus- ja kehittämishankkeita. Siirtyvästä määrarahasta osa on sidottu vuonna 2020 tehdyillä päätöksillä, mutta hankkeiden maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan. Suurin osa siirtyvästä määrarahasta on harvaan asuttujen alueiden (HAMA) toimintaohjelman toteuttamiseen varattua määrärahaa. Parlamentaarinen HAMA-työryhmä aloitti toimintansa vasta 12.10.2020, mistä syystä toimintaohjelman hankkeita ja muita toimenpiteitä ei ole vielä käynnistynyt täysimääräisesti.

Momentti 30.20.47 Ruokaketjun kehittäminen on kolmivuotinen siirtomääräraha. Momentin määrarahasta siirtyi noin 6,6 milj. euroa vuodelle 2021, josta suurin osa on jo sidottu avustusten myöntöpäätöksillä tai sopimuksilla. Ruokaketjun kehittämistyötä toteutetaan 1–3-vuotisten hankkeiden ja hankintojen kautta. Sopimusten/hankkeiden maksuaikataulut ovat muutamista kuukausista kolmeen vuoteen asti ja määräytyvät hankkeiden/sopimusten edistymisen mukaan.

Momentilla 30.40.21 Vesivarojen käytön ja hoidon menot määrärahaa siirtyi 1,8 milj. euroa vuodelle 2021. Määrarahalla toteutetaan monivuotisia vesivarojen käytön ja hoidon hankkeita. Määrärahan käyttö on kokonaisuudessaan sidottu hankkeisiin.

Momentilla 30.40.22 Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen määrärahaa siirtyi 27,7 milj. euroa vuodelle 2021. Momentin määrarahalla toteutetaan 1–3-vuotisia luonnonvara- ja biotalouden kehittämishankkeita. Määräraha on pääosin sidottu hankkeisiin, mutta maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan. Siirtyneillä määrärahoilla toteutetaan mm. maankäyttösektorin ilmastotoimenpidekokonaisuutta sekä luonnon monimuotoisuutta edistäviä hankkeita vuonna 2021.

Momentilla 30.40.31 Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen määrärahaa siirtyi 8,7 milj. euroa vuodelle 2021. Momentin määrärahalla toteutetaan monivuotisia vesi- ja kalatalouden kehittämishankkeita. Määräraha on pääosin sidottu hankkeisiin, mutta maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan. Siirtyneillä määrärahoilla toteutetaan mm. NOUSU-vaelluskalaohjelman hankkeita vuonna 2021.

Momentilla 30.40.41 Hirvieläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen määrärahaa siirtyi 6,3 milj. euroa vuodelle 2021. Hirvien aiheuttamat metsätalousvahingot jäivät arvioitua pienemmiksi. Momentin määrärahalla toteutetaan myös kehittämis- ja tietojärjestelmähankkeita. Määräraha on osittain sidottu hankkeisiin, mutta maksatus tapahtuu hankkeiden edistymisen mukaan.

Momentilla 30.40.43 Valtion rahoitusosuus Ähtärin eläinpuisto Oy:lle jättiläispandojen kuluihin määrärahaa siirtyi 1,5 milj. euroa vuodelle 2021. Rahoituksen siirron valmistelu eläinpuistolle on kesken.

Momentilla 30.40.50 Riistatalouden edistäminen määrärahaa siirtyi 5,3 milj. euroa vuodelle 2021. Määräraha on pääosin sidottu hankkeisiin, mutta maksatus tapahtuu hankkeiden edistymisen mukaan. Siirtyvillä varoilla on tarkoitus toteuttaa riistanhoitomaksusta ja pyyntilupamaksusta annetun lain 3 §:n 2 momentin sekä SOTKA-hankkeen mukaisia hankkeita vuoden 2021 aikana.

Momentilla 30.40.51 Kalatalouden edistäminen määrärahaa siirtyi 2 milj. euroa vuodelle 2021. Määräraha on sidottu hankkeisiin, mutta maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan. Siirtyvillä määrärahoilla on tarkoitus toteuttaa kalastuslain 82 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaisia hankkeita sekä hallitusohjelmalisäyksen (kalastusmatkailu) toteuttamista vuoden 2021 aikana.

Momentilla 30.40.62 Elinkeinokalatalouden edistäminen määrärahaa siirtyi 4 milj. euroa vuodelle 2021. Määrärahaa sidotaan monivuotisen ohjelmasuunnittelun mukaisesti ja on osittain sidottu hankkeisiin. Maksatukset tapahtuvat hankkeiden edistymisen mukaan.

Valtuudet

Maa- ja metsätalousministeriön pääluokan valtuudet osoitettiin vuoden 2020 tilijaotellussa maa- ja metsätalousministeriön ja Ruokaviraston kirjanpitoyksiköille. Maa- ja metsätalousministeriön kirjanpitoyksikkö raportoi valtuuksia koskevassa talousarvion toteumalaskelmassaan momenteista 30.40.44 ja talousarviossa lukuun 30.40 sisällytetystä valtuuskirjauksesta.

Vuoden 2020 talousarviossa myönnettiin momentilta 30.40.44 uutta valtuutta 44 milj. euroa kestävän metsätalouden mukaisille työläjeille. Lisäksi talousarviossa uusittiin käyttämättä jäänyttä myöntämisvaltuutta 21,8 milj. euroa. Myönnetystä valtuudesta käytettiin 60,3 milj. euroa. Vuonna 2020 käytetyistä valtuuksista aiheutui samana vuonna menoja yhteensä 30,1 milj. euroa. Aikaisempina vuosina myönnettyistä valtuuksista aiheutui menoja yhteensä 20 milj. euroa. Valtuuksista aiheutuva määräraha-tarve tuleville vuosille on yhteensä 35,5 milj. euroa.

1.6.3 Tuotto- ja kululaskelma

Toiminnan tuotot olivat yhteensä 1,3 milj. euroa, joka koostui lähes yksinomaan muun toiminnan tuotoista. Muun toiminnan tuotot koostuvat pääasiassa yhteistoiminnan ja yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista, jotka vähenivät noin puoleen vuoteen 2019 verrattuna.

Toiminnan kulut vähenivät 9 % vuoteen 2019 verrattuna ollen 35,1 milj. euroa vuonna 2020. Vähennystä oli lähes kaikissa kuluryhmissä, eniten kuitenkin palvelujen os-
toissa, jotka vähenivät 17 % verrattuna edellisen vuoden tasoon. Pieneneminen ai-
heutui pitkälti matkustuksen ja ostopalvelujen pienenemisestä koronatilanteesta.

Rahoitustuotot lisääntyivät 36 milj. eurolla vuoteen 2019 verrattuna. Tämä on liittynyt Metsähallituksen voiton tuloutuksen kasvuun.

Siirtotalouden kulut lähes kaksinkertaistuivat verrattuna edelliseen vuoteen. Suurin sektorikohtainen muutos tapahtui siirtotalouden kuluissa valtionhallinnolle, jotka li-
sääntyivät runsaat 166 milj. euroa. Tämä johtui pääosin siirrosta Maatilatalouden ke-
hittämisrahastoon. Yhteensä ministeriön siirtotalouden kulut olivat 355,6 milj. euroa.

Ministeriön keräämät tuotot veroista ja pakollisista maksuista sisältävät kalastukseen, metsästykseseen ja riistanhoitoon sekä hevosurheiluun liittyviä tuloja. Nämä vähenivät Veikkaus Oy:n pienemmän tuloutuksen vuoksi 10 milj. eurolla.

Maa- ja metsätalousministeriön laskennallinen kulujäämä vuonna 2020 oli 184,1 milj. euroa.

1.6.4 Tase

Taseen kansallisomaisuuden arvo oli 4 milj. euroa, joka koostui Metsähallitukselle siir-
tämättömistä luonnonsuojelutarkoituksiin hankituista maa- ja vesialueista.

Käyttöomaisuuden aineettomien hyödykkeiden arvo taseessa oli 1,96 milj. euroa. Erä koostui lähinnä kala- ja riistatalouden valmiista ja keskeneräisistä tietojärjestelmistä.

Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset sisältävät Metsähallituksen peruspääoman ja muun pääoman ehdoin sijoitetut pääomat sekä ministeriön hallussa olevat osakkeet.

Pitkäaikaisiin saamisiin sisältyvät myönnetty metsänparannuslainat, Venäjän federaation joukkovelkakirjalainat ja Metsähallituksen saamat valtionperinnöt ja maa-alueiden hallinnansiirrot siltä osin kuin niitä ei ole vielä otettu peruspääomaan.

Taseen lyhytaikainen vieras pääoma oli 10,7 milj. euroa, mikä on vuoden 2019 tasoa vastaava.

Taseen loppusumma vuoden 2020 lopussa oli 3 874 381 534,71 euroa.

1.7 Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Arvioinnin toteuttamistapa

Arviointi sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilasta maa- ja metsätalousministeriössä vuonna 2020 perustuu osastoilla ja toimialoilla järjestettyihin arviointikokouksiin, sisäisen tarkastuksen työhön ja sen koordinointiin muiden tarkastajien tekemän työn kanssa sekä muuhun käytössä olleeseen arviointimateriaaliin. Arviointi perustuu valtiovarainministeriön suositteluun COSO-viitekehykseen.

Johtopäätökset

Maa- ja metsätalousministeriössä on talousarvioasetuksen 69 §:n mukaisesti toteutettu toiminnan laajuuteen ja sisältöön nähden riittävät menettelyt talouden ja toiminnan laillisuuden ja tuloksellisuuden suhteen sekä hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaamiseksi. Lisäksi johtamisen ja ohjaamisen edellyttämät oikeat ja riittävät tiedot taloudesta ja toiminnasta on pyritty varmistamaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuutta ja kattavuutta parantamalla ja kehittämällä.

Maa- ja metsätalousministeriön vastattavana tai välitettävänä olevien varojen hoito ja muille virastoille ja laitoksille siirretyt tehtävät, joista maa- ja metsätalousministeriö vastaa, ovat toteutuneet talousarviolain ja –asetuksen mukaisesti.

Käytössä olevat menettelyt antavat kohtuullisen varmuuden sisäisen valvonnan toimivuudesta maa- ja metsätalousministeriössä.

Olenneisimmat kehittämiskohteet

Monipaikkaisen työn ja etäjohtamisen kehittäminen sekä etätöiden ja lähityön yhteensovittamisen kehittäminen.

Vaikuttavuuden seurannan kehittäminen tavoiteasetannan, hankehallinnon ja tulosohejauksen näkökulmasta.

Tietohallintohankkeiden suunnittelun ja budjetoinnin kehittäminen yhteistyössä hallinnonalan kanssa.

1.8 Arviointien tulokset

Ministeriö teetti seuraavat toiminnan vaikutusten/vaikuttavuuden arvioinnit:

Toimenpiteet/tavoitteet (= arvioinnin nimi, sisältö lyhyesti ja vastuuhenkilöt/osasto)

Toteutuma (= lyhyt selite toteutuneelta osin tai syyt, jos ei toteutunut lainkaan)

MMM:n hanketoiminnan kehittämisen metsäalalla (VN/16101/2020-SAAP-9)

Selvityshenkilö Timo Hirvosen (Spatia, IEU) laatimassa selvityksessä suositetaan Kansallista metsästrategiaa toteuttavan MMM:n hanketoiminnan painottamista päätösprosessien tarvitsemaan rajapintoja hyödyntävään moni ja poikkitieteelliseen metsätiedon tuottamiseen. Avointen hankehakujen käyttöä suositellaan saatujen hyvien kokemusten perusteella. Ministeriön yksiköillä syntynyttä hankekulttuuria ja valmiuksia suositellaan jatkettavaksi ja vahvistettavaksi varaamalla toimintaan riittävät resurssit. Tapio Oy:n asemaan ehdotetaan inhouse-asemaa koskevaa pysyvää ratkaisua.

Vastuuhenkilöt:
ylimetsänhoitaja Matti Heikurainen

Toimenpiteet/tavoitteet (= arvioinnin nimi, sisältö lyhyesti ja vastuuhenkilöt/osasto)

Toteutuma (= lyhyt selite toteutuneelta osin tai syyt, jos ei toteutunut lainkaan)

METKA kannustejärjestelmän evaluointi (VN/5581/2020-SAAP-13)

Evaluointi tehtiin Luonnonvarakeskuksen ja Pellervon taloustutkimuslaitoksen yhteistyönä. Evaluoinnin tavoitteena oli metsätalouden kannustejärjestelmä eli METKA2020 –työryhmän laatiman metsätalouden kannustinjärjestelmää koskevan muistioloituksen (30.4.2020) kokonaisvaltainen ja systemaattinen arviointi. Luonnosta arvioitiin kokonaisuuden, yksittäisten tukitoimien ja tukitoimien yhteensopivuuden näkökulmista. Yksittäisten tukitoimien arvioinnissa käytettiin prosessiarvioinnin ja vaikuttavuuden arvioinnin näkökulmia. Yksittäisten tukitoimien ja niiden yhteisvaikutusten lisäksi arvioitiin alue- ja kansantaloudellisia vaikutuksia, hallinnollista toimivuutta ja yritystuella asetettuja vaatimuksia. Työryhmä on muokannut muistiotaan evaluoinnista saamansa palautteen perusteella.

Vastuuhenkilöt: Niina Riissanen

Vesihuoltolain toimivuusselvitys
Selvitys vesihuollon reguloinnista
Euroopassa

Kansallisen vesihuoltouudistuksen ohjelman valmistelun tueksi arvioitiin voimassa olevan vesihuoltolain toimivuutta sekä selvitettiin vesihuoltolaitosten taloudellisesta valvonnasta ja ohjauksesta saatuja kokemuksia Euroopassa. Lainsäädännön arvioinnin laati DI Risto Saari-
nen ja valvontaselvityksen DI Paul Silfverberg Planpoint Oy:stä. Selvitykset osoittavat, että vesihuollon toimivuus vaatii riittävän vahvat vesihuoltolaitokset sekä tehokkaan omistajaohjauksen ja valvonnan. Kansallisen vesihuoltouudistuksen ohjelman valmistelun lisäksi tuloksia tul-
laan hyödyntämään myös vesihuoltolain kehittämisessä. Lain tarkista-
misen tavoitteena on löytää keinot mm. pitkäjänteisen investointi- ja
saneeraus suunnittelun varmistamiseksi sekä toiminnan taloudenpidon
valvonnan tehostamiseksi.

Vastuuhenkilöt: Katri Saukkonen

Maa- ja metsätalousministeriön ja
Työ- ja elinkeinoministeriön
rahoittaman Food from Finland -oh-
jelman vaikuttavuusarviointi

Arviointi valmistui tammikuussa 2020. Arvioinnin mukaan Food from
Finland -ohjelma on pääosin onnistunut tavoitteissaan. Se on ylittänyt
osallistuvien yritysten määrätavoitteet ja kattaa tällä hetkellä relevantit
vientiyhteydet ja sidosryhmätoiminnan. Ohjelma on auttanut avaamaan
yrityksille vientimarkkinoita, lisäämään ymmärrystä erilaisista markki-
noista ja luomaan erilaisia verkostoja. Ohjelman toimenpiteisiin osallis-
tuminen oli yritysten mukaan helppoa ja mutkatonta. Avoimissa vas-
tauksissa kiiteltiin hyvin toimivaa ohjelmaa ja sen ammattimaista, vien-
timarkkinoiden lainalaisuuden ja liiketoiminnan reunaehdot tuntevaa
henkilökuntaa. Arviointi luettavissa:

https://www.businessfinland.fi/4995ef/globalassets/julkaisut/evaluation_of_food_export_programs_1_2020.pdf

Vastuuhenkilö: Kirsi Viljanen

Toimenpiteet/tavoitteet (= arvioinnin nimi, sisältö lyhyesti ja vastuuhenkilöt/osasto)

Toteutuma (= lyhyt selite toteutuneelta osin tai syyt, jos ei toteutunut lainkaan)

Hevostalouden valtiontuen vaikuttavuusarviointi	Maa- ja metsätalousministeriön toimeksiannosta Luonnonvarakeskus on laatinut hevostalouden valtiontuen vaikuttavuusarvioinnin. Taloudelliseen toimintaan myönnettävän tuen yleisistä edellytyksistä annetun lain (429/2016) mukaan tukiviranomaisen on määrajain arvioitava tuen vaikuttavuutta. Arvioinnin mukaan ohjelman voidaan todeta saavuttaneen sille asetetut tavoitteet. Tuet ovat kohdistuneet raviurheilulle asetettuihin tavoitteisiin ja edistävät hevostalouden sekä raviurheilun toimintaedellytyksiä, kehittymistä ja menestymistä.
Vastuuhenkilö: Tauno Junttila	–
Maatalousinvestointien tukimuotojen arviointi ja maatilatalouden kehittämisrahaston rooli niiden toteutuksessa	<p>Luonnonvarakeskus on laatinut selvityksen Maatalousinvestointien tukimuotojen arviointi ja maatilatalouden kehittämisrahaston rooli niiden toteutuksessa (tutkimus 47/2020). Tutkimuksessa otetaan kantaa Maatilatalouden kehittämisrahaston toimintatapojen kehittämiseen.</p> <p>Luonnonvarakeskuksen selvityksen perusteella Maatilatalouden kehittämisrahaston säilyttämiselle rahastona on perusteita. Selvityksen mukaan rahaston säilyttämistä puoltaisivat erityisesti sen joustavuus ylläpitävissä rahoitustarpeissa ja sen käyttökelpoisuus takausinstrumenttina. Maatilatalouden kehittämisrahaston toimintaa olisi kehitettävä edelleen tarkastelemalla menojen mahdollisia uusia rahoituslähteitä sekä kehittämällä muun muassa rahaston avoimuutta.</p> <p>https://jukuri.luke.fi/handle/10024/546182</p>
Vastuuhenkilö: Saara Meurasalo	

1.9 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Väärinkäytökset ja rikokset

Väärinkäytöksiä tai rikoksia ei havaittu vuonna 2020.

Takaisinperinnät

Takaisinperintöjä ei tehty vuonna 2020.

2 Maa- ja metsätalousministeriön talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2020	Vertailu Tilinpäätös- Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	29,82				
11.04.01. Arvonlisävero	29,82				
12. Sekalaiset tulot	80 279 600,98	66 409 704	73 503 976,65	7 094 272,36	111
12.23.99. Valtioneuvoston kanslian muut tulot	33 724,65	1 437	1 436,62	0,00	100
12.30.03. Elinkeinokalatalouden kehittämiseen saatavat tulot EU:lta	10 561 671,55	10 000 000	13 852 993,87	3 852 993,87	139
12.30.04. EU:lta saatavat muut tulot	395 121,63	197 244	197 244,20	0,00	100
12.30.20. Maa- ja metsätalousministeriön osuus rahapelitoiminnan tuotosta	40 088 330,15	27 280 000	28 640 508,72	1 360 508,72	105
12.30.41. Tenojoen kalastuslupamaksut	550 867,53	620 000	523 352,35	-96 647,65	84
12.30.42. Hirvieläinten metsästysmaksut	5 597 309,00	5 600 000	5 491 697,72	-108 302,28	98
12.30.44. Kalastonhoitomaksut	8 903 260,00	8 561 000	10 425 302,00	1 864 302,00	122
12.30.45. Riistanhoitomaksut	11 880 498,97	11 710 000	11 931 417,70	221 417,70	102
12.30.99. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan muut tulot	718 852,28	430 685	430 684,61	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset	1 464 734,10	1 999 903	1 999 902,75	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	85 231,12	9 436	9 436,11	0,00	100
13. Korkotulot, osakkeiden myyntitulot ja voiton tuloutukse	102 902 992,52	138 904 761	138 904 760,72	0,00	100
13.01.05. Korot muista lainoista	6 690,78	4 761	4 760,72	0,00	100
13.03.01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot	1 301,74				
13.05.01. Valtion liikelaitosten voiton tuloutukset	102 895 000,00	138 900 000	138 900 000,00	0,00	100
15. Lainat	67 615,20	47 206	47 206,43	0,00	100
15.01.04. Muiden lainojen lyhennykset	67 615,20	47 206	47 206,43	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	183 250 238,52	205 361 671	212 455 943,80	7 094 272,36	103

Päälukon, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio-Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
23. Valtioneuvoston kanslia	659 020,14	118	118,00		118,00	0,00	34 297,36	34 297,36	34 297,36	0,00
23.01.24. Suomen EU-puheenjohtajuus (S2)	657 000,00						34 297,36	34 297,36	34 297,36	
23.01.24.1. Lisähenkilöstön palkkausmenot sekä muut kulutusmenot (EK)	657 000,00						34 297,36	34 297,36	34 297,36	
23.01.29. Arvonlisäveromenot (A)	2 020,14	118	118,00		118,00	0,00				
28. Valtiovarainministeriön hallinnonala	11 416,92	9 459	9 458,72		9 458,72	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
28.01.29. Valtiovarainministeriön hallinnon-alan arvonlisäveromenot (A)	1 201,92	1 831	1 830,72		1 830,72	0,00				
28.60.12. Osaamisen kehittäminen (A)	10 215,00	7 628	7 628,00		7 628,00	0,00				
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	239 090 507,98	455 631 779	361 832 910,57	87 513 875,72	449 346 786,29	6 284 993,05	40 210 294,14	433 755 112,56	335 434 737,27	96 320 472,54
30.01.01. Maa- ja metsätalousministeriön toimintamenot (S2)	22 984 000,00	23 754 000	14 162 256,69	9 591 743,31	23 754 000,00	0,00	7 612 385,42	31 366 385,42	21 774 642,11	9 591 743,31
30.01.01.1. Ministeriön kulutusmenot (KPY)	6 500 000,00	7 300 000	3 405 595,98	3 894 404,02	7 300 000,00	0,00	0,00	7 300 000,00	3 405 595,98	3 894 404,02
30.01.01.2. Ministeriön palkkaukset (KPY)	16 484 000,00	16 454 000	10 756 660,71	5 697 339,29	16 454 000,00	0,00	7 612 385,42	24 066 385,42	18 369 046,13	5 697 339,29
30.01.22. Tutkimus ja kehittäminen (S3)	943 000,00	1 343 000	245 635,66	1 097 364,34	1 343 000,00	0,00	1 075 055,28	2 418 055,28	964 964,48	1 453 090,80
30.01.29. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	1 106 902,32	1 206 319	1 206 319,18		1 206 319,18	0,00				
30.01.66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (A)	4 309 010,16	4 539 000	4 325 614,17		4 325 614,17	213 385,83				
30.01.66.1. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet	2 493 010,16	2 689 000	2 475 688,52		2 475 688,52	213 311,48				
30.01.66.2. Euroopan metsäinstituutin rahoitus (EK) (enintään)	1 600 000,00	1 600 000	1 600 000,00		1 600 000,00	0,00				
30.01.66.3. Muut harkinnanvaraiset maksut (EK) (enintään)	216 000,00	250 000	249 925,65		249 925,65	74,35				

Päälukon, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio- Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.10.50. Valtionapu maaseudun elinkeinojen kehittämiseen (S3)	5 266 000,00	5 826 000	5 190 255,76	635 744,24	5 826 000,00	0,00	278 993,24	6 104 993,24	5 469 249,00	635 744,24
30.10.54. Rahapelitoiminnan tuotolla rahoitettava hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistäminen (S2)	40 092 000,00	40 092 000	30 833 948,54	9 258 051,46	40 092 000,00	0,00	7 454 881,06	47 546 881,06	37 877 159,43	9 258 051,46
30.10.55. Valtionapu 4H-toimintaan (S2)	3 905 000,00	4 355 000	4 205 000,00	150 000,00	4 355 000,00	0,00		4 355 000,00	4 205 000,00	150 000,00
30.10.63. Maaseudun kehittäminen (S3)	2 090 000,00	6 100 000	1 325 200,21	4 774 799,79	6 100 000,00	0,00	1 326 766,96	7 426 766,96	2 248 587,72	5 178 179,24
30.10.63.1. Valtakunnalliset tutkimus- ja kehittämishankkeet	622 000,00	750 000	90 199,41	659 800,59	750 000,00	0,00	1 038 663,81	1 788 663,81	870 635,72	918 028,09
30.10.63.2. Kylätoiminnan valtionapu	1 200 000,00	1 200 000	1 200 000,00		1 200 000,00	0,00		1 200 000,00	1 200 000,00	0,00
30.10.63.3. Maaseutupolitiikan neuvosto	68 000,00	75 000	3 671,66	71 328,34	75 000,00	0,00	40 055,22	115 055,22	21 032,36	94 022,86
30.10.63.4. Saaristoasiain neuvottelukunta	150 000,00	75 000	557,11	74 442,89	75 000,00	0,00	209 179,93	284 179,93	126 147,61	158 032,32
30.10.63.5. Kyläkaupat monipalvelukeskuksina -kokeiluhankkeet(KPY)	50 000,00						38 868,00	38 868,00		38 868,00
30.10.63.6. Harvaan asuttujen alueiden elinvoiman ja hyvinvoinnin kehittäminen		4 000 000	30 772,03	3 969 227,97	4 000 000,00	0,00		4 000 000,00	30 772,03	3 969 227,97
30.20.20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhoojien torjunta (A)	49 755,60	78 000	36 981,46		36 981,46	41 018,54				
30.20.20.2. Eläintautitorjunnan ja eläinsuojelun menot	49 755,60	78 000	36 981,46		36 981,46	41 018,54				
30.20.47. Ruokaketjun kehittäminen (S3)	2 945 000,00	4 024 800	68 682,03	3 956 117,97	4 024 800,00	0,00	5 591 859,23	9 616 659,23	1 824 121,43	6 583 901,94
30.20.47.1. Ruokaketjun kehittämishankkeet	1 000 000,00	979 800		979 800,00	979 800,00	0,00	930 000,00	1 909 800,00		1 909 800,00
30.20.47.2. Muu ruokaketjun kehittäminen	1 495 000,00	1 995 000	48 682,03	1 946 317,97	1 995 000,00	0,00	3 530 346,66	5 525 346,66	1 073 801,46	3 374 075,14
30.20.47.3. Ruoka-akatemia (KPY)	200 000,00						120 026,80	120 026,80		120 026,80
30.20.47.4. ProPakuri (KPY)	50 000,00						30 000,00	30 000,00		30 000,00

Päälukon, momentin ja tilijaoittelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio- Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.20.47.5. Elintarvikeviennin edis- täminen		1 000 000		1 000 000,00	1 000 000,00	0,00	60 000,00	1 060 000,00	60 000,00	1 000 000,00
30.20.47.6. Suomalainen ruoantuot- tanta							761 424,69	761 424,69	630 258,89	0,00
30.20.47.7. Arktiset aromit	200 000,00	50 000	20 000,00	30 000,00	50 000,00	0,00	160 061,08	210 061,08	60 061,08	150 000,00
30.20.48. Peltorakenteen kehittäminen (S3)		500 000	31 285,01	468 714,99	500 000,00	0,00		500 000,00	31 285,01	468 714,99
30.20.60. Siirto interventiorahastoon (K)	170 000,00	200 000	200 000,00		200 000,00	0,00				
30.20.61. Siirto Maatilatalouden kehittämisra- hastoon (S3)		166 800 000	166 800 000,00		166 800 000,00	0,00		166 800 000,00	166 800 000,00	0,00
30.20.62. Eräät valtionavut (S2)	587 000,00	987 000	400 941,91	586 058,09	987 000,00	0,00	315 928,09	1 302 928,09	716 870,00	586 058,09
30.20.62.2. Valtionavut valtakun- nallisille eläinsuojelujärjestöille	87 000,00	87 000	87 000,00		87 000,00	0,00		87 000,00	87 000,00	0,00
30.20.62.3. Valtionapu Helsingin yliopistolle	400 000,00	400 000	144 717,47	255 282,53	400 000,00	0,00	255 152,53	655 152,53	399 870,00	255 282,53
30.20.62.4. Valtionapu Tampereen yliopistolle	100 000,00	300 000	89 224,44	210 775,56	300 000,00	0,00	60 775,56	360 775,56	150 000,00	210 775,56
30.20.62.5. Valtionavut maatalojen bioturvallisuuden ja eläinten tervey- den seurannan kehittämiseen		200 000	80 000,00	120 000,00	200 000,00	0,00		200 000,00	80 000,00	120 000,00
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoidon menot (S3)	2 101 000,00	2 460 000	643 184,72	1 816 815,28	2 460 000,00	0,00	161 514,84	2 621 514,84	804 699,56	1 816 815,28
30.40.22. Luonnonvara- ja biotalouden edis- täminen (S3)	5 367 246,40	29 483 000	3 525 814,05	25 957 185,95	29 483 000,00	0,00	5 645 108,61	35 128 108,61	7 044 781,62	27 753 730,27
30.40.22.1. Muu luonnonvara- ja biotalouden edistäminen		6 838 000	2 593 467,14	4 244 532,86	6 838 000,00	0,00	799 380,46	7 637 380,46	3 392 847,60	4 244 532,86
30.40.22.2. Maankäyttösektorin il- mastopolitiikka		17 600 000	800 098,91	16 799 901,09	17 600 000,00	0,00		17 600 000,00	800 098,91	16 799 901,09
30.40.22.3. Puu liikkeelle							1 761 138,05	1 761 138,05	1 431 569,00	0,00
30.40.22.5. Suomalainen ruoantuot- tanta							27,67	27,67	0,00	0,00
30.40.22.6. Vieraslajien torjunnan tehostaminen		845 000	132 248,00	712 752,00	845 000,00	0,00		845 000,00	132 248,00	712 752,00

Päälukan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio- Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.40.22.7. Luonnon monimuotoi- suutta vahvistavat toimet		2 400 000		2 400 000,00	2 400 000,00	0,00		2 400 000,00		2 400 000,00
30.40.22.8. Ravinteiden kierrätyk- sen kärkihanke		1 800 000		1 800 000,00	1 800 000,00	0,00		1 800 000,00		1 800 000,00
30.40.31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tuke- minen (S3)	497 000,00	8 867 950	133 504,42	8 734 445,58	8 867 950,00	0,00	0,00	8 867 950,00	133 504,42	8 734 445,58
30.40.40. Eräät luonnonvaratalouden kor- vaukset (A)		133 642				133 641,74				
30.40.41. Hirvieläinten aiheuttamien vahinko- jen korvaaminen (S3)	4 711 000,00	5 261 177	58 635,84	5 202 540,96	5 261 176,80	0,00	4 257 057,32	9 518 234,12	3 126 066,96	6 392 167,16
30.40.42. Petoeläinten aiheuttamien vahinko- jen korvaaminen (S2)	3 371 046,21	3 660 501	2 992 392,91	668 107,71	3 660 500,62	0,00	51 382,82	3 711 883,44	3 043 775,73	668 107,71
30.40.43. Valtion rahoitusosuus Ähtärin eläin- puisto Oy:lle jättiläispandojen kului- hin (S2)		1 500 000		1 500 000,00	1 500 000,00	0,00		1 500 000,00		1 500 000,00
30.40.44. Tuki puuntuotannon kestävyys- turvaamiseen (A)	49 442 530,71	55 930 000	50 033 053,06		50 033 053,06	5 896 946,94				
30.40.45. Metsäluonnon hoidon edistäminen (S3)	5 027 000,00	9 527 000	8 256 948,50	1 270 051,50	9 527 000,00	0,00	163 127,05	9 690 127,05	8 420 075,55	1 270 051,50
30.40.46. Valtionapu Suomen metsäkeskuk- selle (S2)	39 160 000,00	39 286 000	39 286 000,00		39 286 000,00	0,00		39 286 000,00	39 286 000,00	0,00
30.40.50. Riistatalouden edistäminen (S3)	11 751 000,00	16 610 000	11 263 156,76	5 346 843,24	16 610 000,00	0,00	1 616 649,65	18 226 649,65	12 879 806,41	5 346 843,24
30.40.51. Kalatalouden edistäminen (S3)	3 980 016,58	3 872 391	3 000 453,69	871 937,31	3 872 391,00	0,00	1 459 370,34	5 331 761,34	3 307 549,36	2 024 211,98
30.40.51.1. Suomen Ammattikalas- tajaliitto SAKL ry (EK)	50 000,00	50 000	50 000,00		50 000,00	0,00		50 000,00	50 000,00	0,00
30.40.51.2. Muu kalatalouden edis- täminen	3 930 016,58	3 822 391	2 950 453,69	871 937,31	3 822 391,00	0,00	1 459 370,34	5 281 761,34	3 257 549,36	2 024 211,98
30.40.53. Eräät luonnonvaratalouden valtion- avut (S2)	1 332 000,00	1 132 000	354 496,00	777 504,00	1 132 000,00	0,00	1 030 452,48	2 162 452,48	1 384 948,48	777 504,00
30.40.62. Elinkeinokalatalouden edistäminen (S3)	20 396 000,00	3 885 000	135 150,00	3 749 850,00	3 885 000,00	0,00	294 837,35	4 179 837,35	138 650,00	4 041 187,35
30.40.62.3. Kansalliset toimenpiteet	295 000,00	805 000	135 150,00	669 850,00	805 000,00	0,00	143 414,35	948 414,35	138 650,00	809 764,35

Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio- Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.40.62.4. EMKR-hankkeiden EU:n rahoitusosuudet	10 911 000,00	2 080 000		2 080 000,00	2 080 000,00	0,00	151 423,00	2 231 423,00		2 231 423,00
30.40.62.5. EMKR-hankkeiden kan- sallinen rahoitusosuus (EK) (va- rattu)	9 190 000,00	0				0,00	0,00	0,00		0,00
30.40.62.6. Kalanjalostuksen elpy- misavustukset		1 000 000		1 000 000,00	1 000 000,00	0,00		1 000 000,00		1 000 000,00
30.40.83. Lainat puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen (S3)							50 000,00	50 000,00	0,00	0,00
30.64.50. Metsähallituksen eräät julkiset hal- lintojen toteuttamiset (S3)	7 507 000,00	14 218 000	13 118 000,00	1 100 000,00	14 218 000,00	0,00	1 824 924,40	16 042 924,40	13 953 000,00	2 089 924,40
30.64.50.1. Metsähallituksen eräät julkiset hallintojen toteuttamiset	6 407 000,00	13 118 000	13 118 000,00		13 118 000,00	0,00		13 118 000,00	13 118 000,00	0,00
30.64.50.2. Pohjois-Suomen metsä- puiden siemenhuolto	1 100 000,00	1 100 000		1 100 000,00	1 100 000,00	0,00	1 824 924,40	2 924 924,40	835 000,00	2 089 924,40
32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala		17 354	17 353,98		17 353,98	0,00	0,00	17 353,98	17 353,98	0,00
32.30.51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (S2)		17 354	17 353,98		17 353,98	0,00		17 353,98	17 353,98	0,00
32.30.51.07. Palkkatuetty työ, valti- onhallinto (KPY)		17 354	17 353,98		17 353,98	0,00		17 353,98	17 353,98	0,00
33. Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonala		5 367	5 366,68		5 366,68	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
33.20.52. Valtionosuus työttömyys- perusturvaan (A)		5 367	5 366,68		5 366,68	0,00				
33.20.52.01. Palkkatuetty työ, valti- onhallinto		5 367	5 366,68		5 366,68	0,00				
Määrärahatilitt yhteensä	239 760 945,04	455 664 077	361 865 207,95	87 513 875,72	449 379 083,67	6 284 993,05	40 244 591,50	433 806 763,90	335 486 388,61	96 320 472,54

Maa- ja metsätalousministeriön talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Valtuudet ja niiden käyttö (1 000 €) Vuoden 2020 valtuudet

Valtuuksien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja määrä-rahatarve
(1 000 €)ien käytöstä aiheutuneet talousarviomenot ja
määrärahatarve (1 000 €)

Momentti/luku (numero ja nimi), johon valtuus liittyy	Aikaisempien vuosien valtuuksien käyttö	Vuoden 2020 valtuudet						Talousarviomenot 2020	Määräraha-tarve 2021	Määräraha-tarve 2022	Määräraha-tarve 2023	Määräraha-tarve myöhemmin	Määräraha-tarveyhteensä
		Uudet valtuudet	Uusitut valtuudet	Valtuudet yhteensä	Käytetty	Käyttämättä	Uusittavissa 2021 TA:ssa						
30.40.44 Tuki puuntuotannon kestävyden turvaamiseen	293 181	44 000	21 811	65 811	60 272	5 539	5 539	50 033	24 773	7 509	3 216		35 498
Aikaisempien vuosien valtuudet	293 181							19 893	3 773	1 109	483		5 365
Vuonna 2020 käytettävissä olleet valtuudet		44 000	21 811	65 811	60 272	5 539	5 539	30 140	21 000	6 400	2 733		30 133
30.40 Luonnonvaratalous		2 000		2 000		2 000							
Vuonna 2020 käytettävissä olleet valtuudet		2 000		2 000		2 000							
Yhteensä	293 181	46 000	21 811	67 811	60 272	7 539	5 539	50 033	24 773	7 509	3 216		35 498
Aikaisempien vuosien valtuudet	293 181							19 893	3 773	1 109	483		5 365
Vuonna 2020 käytettävissä olleet valtuudet		46 000	21 811	67 811	60 272	7 539	5 539	30 140	21 000	6 400	2 733		30 133

3 Maa- ja metsätalousministeriön tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2020–31.12.2020		1.1.2019–31.12.2019	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	0,00		-1 200,00	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	-50,46		-50,46	
Muut toiminnan tuotot	<u>-1 295 630,03</u>	-1 295 680,49	<u>-2 475 514,79</u>	-2 476 765,25
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	33 339,64		49 731,18	
Henkilöstökulut	20 062 583,44		19 375 616,45	
Vuokrat	42 243,40		57 919,04	
Palvelujen ostot	12 490 785,11		14 970 139,04	
Muut kulut	2 991 290,01		4 454 837,70	
Valmistus omaan käyttöön (-)	-642 500,00		-515 000,00	
Poistot	<u>89 254,35</u>	<u>35 066 995,95</u>	<u>240 759,24</u>	<u>38 634 002,65</u>
JÄÄMÄ I		33 771 315,46		36 157 237,40
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	-139 106 387,34		-103 020 743,22	
Rahoituskulut	<u>6 489,88</u>	-139 099 897,46	<u>1 383,66</u>	-103 019 359,56
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	-1 807 569,61		-372 755,26	
Satunnaiset kulut	<u>5 161 400,94</u>	<u>3 353 831,33</u>	<u>1 859 359,20</u>	<u>1 486 603,94</u>

	1.1.2020–31.12.2020	1.1.2019–31.12.2019
JÄÄMÄ II	-101 974 750,67	-65 375 518,22
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT		
Tuotot		
Siirtotal. tuotot EU:n toimielimiltä ja muilt	<u>-14 050 238,07</u>	<u>-10 956 793,18</u>
Kulut		
Siirtotalouden kulut paikallishallinnolle	0,00	20 000,00
Siirtotalouden kulut elinkeinoelämälle	72 940 754,24	79 867 996,35
Siirtotal. kulut voittoa tavoittelemattomille	113 455 999,72	95 953 631,87
Siirtotalouden kulut kotitalouksille	19 302,57	4 000,00
Muut siirtotalouden kulut ulkomaille	435 961,70	443 225,53
Siirtotalouden kulut valtionhallinnolle	168 755 526,29	2 120 227,22
Muut siirtotalouden kulut	<u>0,00</u>	<u>1 600 000,00</u>
JÄÄMÄ III	239 582 555,78	103 676 769,57
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA		
Verot ja veronluonteiset maksut	-57 012 278,49	-67 020 265,65
Perityt arvonlisäverot	0,00	-29,82
Suoritetut arvonlisäverot	<u>1 487 287,13</u>	<u>1 633 842,99</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ	<u>-184 057 564,42</u>	<u>-38 290 317,09</u>

4 Maa- ja metsätalousministeriön Tase

	31.12.2020		31.12.2019	
VASTAAVAA				
KANSALLISOMAISUUS				
Maa- ja vesialueet	4 166 746,63	<u>4 166 746,63</u>	2 116 066,28	<u>2 116 066,28</u>
KANSALLISOMAISUUS YHTEENSÄ		4 166 746,63		2 116 066,28
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIK. SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Muut pitkävaikutteiset menot	803 289,16		892 543,51	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>1 157 500,00</u>	1 960 789,16	<u>515 000,00</u>	1 407 543,51
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennusmaa- ja vesialueet	329 437,25		329 437,25	
Muut aineelliset hyödykkeet	<u>3 033,00</u>	332 470,25	<u>3 033,00</u>	332 470,25
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	15 706,24		15 706,24	
Liikelaistosten peruspääomat	2 593 160 887,84		2 601 446 795,86	
Liikelaistoksiin muun oman pääoman	<u>1 264 197 115,69</u>	<u>3 857 373 709,77</u>	<u>1 255 036 022,46</u>	<u>3 856 498 524,56</u>
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		3 859 666 969,18		3 858 238 538,32
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Valmiit tuotteet/Tavarat	391,83	391,83	391,83	391,83

	31.12.2020		31.12.2019	
PITKÄAIKAISET SAAMISET				
Pitkäaikaiset saamiset	<u>1 097 323,66</u>	1 097 323,66	<u>1 078 956,70</u>	1 078 956,70
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	0,00		3 140,45	
Valuuttamääräiset lainasaamiset	171 378,69		140 398,88	
Siirtosaamiset	2 101 891,13		2 269 004,92	
Muut lyhytaikaiset saamiset	10 965,15		9 738,83	
Ennakkomaksut	<u>7 166 013,16</u>	9 450 248,13	<u>6 648 648,96</u>	9 070 932,04
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön tulotilit	195,00		156,00	
Kirjanpitoyksikön menotilit	<u>-339,72</u>	<u>-144,72</u>	<u>0,00</u>	<u>156,00</u>
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAIKUUS YHTEENSÄ		10 547 818,90		10 150 436,57
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>3 874 381 534,71</u>		<u>3 870 505 041,17</u>

	31.12.2020		31.12.2019	
VASTATTAVAA				
OMA PÄÄOMA				
VALTION PÄÄOMA				
Valtion pääoma 1.1.1998	788 608 364,76		788 608 364,76	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	3 071 604 029,49		3 060 005 310,10	
Pääoman siirrot	187 505 990,39		49 889 036,48	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-184 057 564,42</u>	3 863 660 820,22	<u>-38 290 317,09</u>	3 860 212 394,25
VIERAS PÄÄOMA				
LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA				
Saadut ennakot	654 910,56		327 661,55	
Ostovelat	3 688 836,02		5 037 432,86	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	424 824,71		409 510,33	
Edelleen tilittävät erät	394 231,45		380 510,69	
Siirtovelat	4 191 018,44		3 896 862,19	
Muut lyhytaikaiset velat	<u>1 366 893,31</u>	<u>10 720 714,49</u>	<u>240 669,30</u>	<u>10 292 646,92</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		10 720 714,49		10 292 646,92
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>3 874 381 534,71</u>		<u>3 870 505 041,17</u>

5 Liitetiedot

5.1 Tilinpäätöslaskelmien liitteet

Liite 1 Selvitys tilinpäätöksen laatimisperusteista ja vertailtavuudesta

Kirjanpitoyksikön taloushallintoon liittyviä palveluja tuottaa Valtion talous- ja henkilöhallinnon palvelukeskus.

Kirjanpitoyksiköllä ei ole muita ulkomaanrahan määräisiä velkoja ja muita sitoumuksia kuin Valtion viljavaraston vanhoihin saamisiin liittyvä joukkovelkakirjalaina Russian Federation, jonka arvostamisessa käytetty kurssi (USD) oli 31.12.2020 1,2271.

Tilinpäätökseen on kirjattu virastojen väliset saatavat ja velat 18.1.2021 tiedossa olleiden laskujen tai ministeriössä tehtyjen tuloutusten perusteella.

Tilinpäätös on laadittu vakiintuneiden arvostus- ja jaksotusperiaatteiden mukaisesti.

Yhteistoiminnan kustannusten korvausten ja yhteisrahoitteisen toiminnan rahoitusosuuksien tilien numerointi ja sijainti tilikarttahierarkiassa muuttuivat vuoden 2020 alussa. Tilien kertymät raportoidaan tuotto- ja kululaskelmassa tilikarttahierarkian mukaisesti laskelman rivillä Palvelujen ostot. Aiemmin nämä erät on esitetty omalla rivillään Sisäiset kulut. Tuotto- ja kululaskelmassa esitetyt vuoden 2019 tiedot on muutettu vastaamaan vuoden 2020 käytäntöä.

Liite 2 Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
30.01.01. Maa- ja metsä- talousministe- riön toiminta- menot (Siirto- määräraha 2 v)	Brutto- menot	25 053 723,65		15 057 363,46		24 649 106,77				22 669 748,88	
	Brutto- tulot	2 069 723,65		895 106,77		895 106,77				895 106,77	
	Netto- menot	22 984 000,00	23 754 000	14 162 256,69	9 591 743,31	23 754 000,00	0,00	7 612 385,42	31 366 385,42	21 774 642,11	9 591 743,31
30.01.22. Tutkimus ja kehittäminen (Siirtomäärä- raha 3 v)	Brutto- menot	1 129 186,29		463 795,48		1 561 159,82				1 342 977,47	
	Brutto- tulot	186 186,29		218 159,82		218 159,82				378 012,99	
	Netto- menot	943 000,00	1 343 000	245 635,66	1 097 364,34	1 343 000,00	0,00	1 075 055,28	2 418 055,28	964 964,48	1 453 090,80
30.40.21. Vesivarojen käytön ja hoi- don menot (Siirtomäärä- raha 3 v)	Brutto- menot	2 101 000,00		643 184,72		2 460 000,00				804 699,56	
	Brutto- tulot	0,00									
	Netto- menot	2 101 000,00	2 460 000	643 184,72	1 816 815,28	2 460 000,00	0,00	161 514,84	2 621 514,84	804 699,56	1 816 815,28

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2020 määrärahojen		Tilinpäätös 2020	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2020	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2020	Käyttö vuonna 2020 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
33.20.52. Valtionosuus työttömyys- etuuksien pe- rusturvasta (Arviomäärä- raha)	Brutto- menot	0,00		5 366,68		5 366,68					
	Brutto- tulot	0,00									
	Netto- menot	0,00	5 367	5 366,68		5 366,68	0,00				

Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset

Pääluokan ja momentin numero ja nimi	Talousarvio (TA + LTA:t)	Ylitys	Ylitys%
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala	5 350 000	299 150,09	6 %
30.20.20. Eläinlääkintähuolto ja kasvintuhoojien torjunta (arviomääräraha)	5 350 000	299 150,09	6 %
Pääluokat yhteensä	5 350 000	299 150,09	6 %

Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääluokan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
30. Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonala		1 999 902,75
Vuosi 2018		1 588 232,58
30.20.47.2 Muu ruokaketjun kehittäminen	1 077 470,06	
30.20.47.6 Suomalainen ruoantuotanto	131 165,80	
30.40.22.3 Puu liikkeelle	329 569,05	
30.40.22.5 Suomalainen ruoantuotanto	27,67	
30.40.83 Lainat puuntuotannon kestävyiden turvaamiseen	50 000,00	
Vuosi 2019		411 670,17
30.10.54 Rahapelitoiminnan tuotolla rahoitettava hevoskasvatuksen ja hevosurheilun edistäminen	411 670,17	
Pääluokat yhteensä		1 999 902,75
Vuosi 2018		1 588 232,58
Vuosi 2019		411 670,17

Liite 5 Henkilöstökulujen erittely

	2020	2019
Henkilöstökulut	16 937 352,50	16 413 678,74
• Palkat ja palkkiot	16 693 653,04	15 990 847,22
• Tulosperusteiset erät		
• Lomapalkkavelan muutos	243 699,46	422 831,52
Henkilösivukulut	3 125 230,94	2 961 937,71
• Eläkekulut	2 731 440,29	2 685 267,08
• Muut henkilösivukulut	393 790,65	276 670,63
Yhteensä	20 062 583,44	19 375 616,45
Johdon palkat ja palkkiot, josta	425 058,31	405 615,89
• tulosperusteiset erät	0,00	0,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	380,00	480,00
• Johto	140,00	240,00
• Muu henkilöstö	240,00	240,00

Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu kirjanpitoyksikössä yhdenmukaisin periaattein käyttöomaisuushyödykkeiden taloudellisen pitoajan mukaisina tasapoistoina alkuperäisestä hankintamenosta. Varainhoitovuoden aikana ei ole tehty muutoksia poistosuunnitelmaan.

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 6.

Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Maa- ja metsätalousministeriöllä ei ole esitettävää liitteellä 7

Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut

Rahoitustuotot	2020	2019	Muutos 2020–2019
Korot euromääräisistä saamisista	27 365,87	37 780,55	-10 414,68
Korot valuuttamääräisistä saamisista	54 680,42	69 966,12	-15 285,70
Emissio-, pääoma- ja kurssierot saamisista	124 341,05	16 694,81	107 646,24
Osingot	0,00	1 301,74	-1 301,74
Liikelayosten voiton tuloutukset	138 900 000,00	102 895 000,00	36 005 000,00
Muut rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00
Rahoitustuotot yhteensä	139 106 387,34	103 020 743,22	36 085 644,12
Rahoituskulut	2020	2019	Muutos 2020–2019
Korot euromääräisistä veloista	145,61	68,03	77,58
Sijoitusten ja lainasaamisten tileistäpoistot	6 344,27	1 315,63	5 028,64
Muut rahoituskulut	0,00	0,00	0,00
Rahoituskulut yhteensä	6 489,88	1 383,66	5 106,22
Netto	139 099 897,46	103 019 359,56	36 080 537,90

Liite 9 Talousarviotaloudesta annetut lainat

Sektori	Lainapääoma 31.12.2020	Lisäys 2020	Vähennys 2020	Lainapääoma 31.12.2019	Pääomamuutos 2020–2019
Yritykset ja asuntoyhteisöt	2 074,67	0,00	2 046,44	4 121,11	-2 046,44
Yritykset	923,99	0,00	0,00	923,99	0,00
• Yksityiset yritykset	923,99	0,00	0,00	923,99	0,00
Asuntoyhteisöt	1 150,68	0,00	2 046,44	3 197,12	-2 046,44
Kotitaloudet	108 841,36	0,00	49 789,69	157 490,71	-48 649,35
Työnantaja- ja muut elinkei- noharjoittajien kotitaloudet	78 634,85	0,00	35 411,27	112 905,78	-34 270,93
• Maatilataloudenharjoittajien kotitaloudet	78 634,85	0,00	35 411,27	112 905,78	-34 270,93
Palkansaajakotitaloudet	30 206,51	0,00	14 378,42	44 584,93	-14 378,42
Sektori tuntematon	0,00	0,00	1 714,57	2854,91	-2 854,91
Ei tiedossa	0,00	0,00	1 714,57	2854,91	-2 854,91
Ulkomaat	717 648,32	0,00	253 443,94	971 092,26	-253 443,94
Muut maat ja kansainväliset järjestöt	717 648,32	0,00	253 443,94	971 092,26	-253 443,94
Yhteensä	828 564,35	0,00	306 994,64	1 135 558,99	-306 994,64

Kohdassa Ulkomaat oleva erä on dollarimääräinen joukkovelkakirjasaaminen Venäjän valtiolta. Tämän saamisen tasearvosta on pitkäaikaisissa saamisissa 0,55 milj. euroa ja lyhytaikaisissa saamisissa 0,17 milj. euroa. Kyse ei ole talousarviotaloudesta annetuista lainoista vaan Valtion viljavaraston saatavista, jotka on muunnettu joukkovelkakirjasaamiseksi

Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2020						31.12.2019	
	Kappale määrä	Markkina- arvo	Kirjanpito arvo	Omistus- osuus %	Myynti- oikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina- arvo	Kirjanpito arvo
Julkisesti noteeratut osakkeet ja osuudet	2 134	20 891,86	15 706,24	0,00	0,00	0,00	20 315,68	15 706,24
AKTIA A	2 134	20 891,86	15 706,24	0,00	0,00	0,00	20 315,68	15 706,24
Osakkeet ja osuudet yhteensä		20 891,86	15 706,24	0,00	0,00	0,00	20 315,68	15 706,24

Muut oman pääoman ehtoiset sijoitukset

	Kirjanpitoarvo 31.12.2020	Kirjanpitoarvo 31.12.2019
Liikelaitos Metsähallitus	3 857 358 003,53	3 856 482 818,32
• Peruspääoma	2 593 160 887,84	2 601 446 795,86
• Muu oma pääoma	1 264 197 115,69	1 255 036 022,46
Yhteensä	3 857 358 003,53	3 856 482 818,32

Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat

31.12.2020	Vaihtuvakorkoiset			Kiinteäkorkoiset			Yhteensä
	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	Alle 1 vuosi	1–5 vuotta	Yli 5 vuotta	
Vastaavien rahoituserät							
Euromääräiset lainasaamiset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	110 916,03	110 916,03
Rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat	0,00	0,00	0,00	-144,72	0,00	0,00	-144,72
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	-144,72	0,00	110 916,03	110 771,31

Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

- ei ilmoitettavaa

Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

- ei ilmoitettavaa

Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

- ei ilmoitettavaa

Liite 15 Velan muutokset

- ei ilmoitettavaa

Liite 16 Velan maturiteettijakautuma ja duraatio

- ei ilmoitettavaa

Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

- ei ilmoitettavaa

6 Allekirjoitukset

Tilinpäätös on hyväksytty Helsingissä 26.2.2021.

Maa- ja metsätalousministeri Jari Leppä

Kansliapäällikkö Jaana Husu-Kallio

Tilintarkastajan merkintä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on tarkastanut tämän tilinpäätöksen ja tarkastuksesta on annettu tarkastuskertomus.

Helsingissä . .2021

Maa- ja metsätalousministeriön julkaisuja 2021

- 1 Saimaannorppa ja kalastus -työryhmän raportti
- 2 Metsätalouden kannustejärjestelmä 2021 -luvulla työryhmän muistio
- 3 Maaseutupolitiikan neuvoston arviointi 2016–2020
- 4 Maa- ja metsätalousministeriön kirjanpitoyksikön tilinpäätös vuodelta 2020

Maa- ja metsätalousministeriö

Hallituskatu 3 A, Helsinki
PL 30, 00023 Valtioneuvosto
mmm.fi

ISBN: 978-952-366-179-0 PDF

ISSN: 1797-397X PDF